

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Офіційно

Закони
України

► СТОР. 5

Шевченківський
форум

У слові
Кобзаря
наша
національна
гідність

► СТОР. 10

Регіон:
Рівненщина

Хрінники —
рай для
археологів

► СТОР. 13

№ 96 (5846)

СЕРЕДА, 21 ТРАВНЯ 2014 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Україно-польський
автобус: від слів до діла

Скасування утилізаційного збору значною мірою вплинуло на конкурентоспроможність вітчизняних легковиків. І ось позитивний сигнал надійшов від Генерального консула Польщі в Донецьку Якуба Волонсевича, який на зустрічі у Запоріжжі заявив про досягнення домовленостей «АвтоАЗу» і польського заводу AUTOSAN SA про спільне виробництво автобусів.

Як повідомив дипломат, підприємства випускатимуть дві різні моделі. Одну буде орієнтовано на Польщу, іншу — на Україну. Обидва транспортні засоби виготовлятимуть за єдиними європейськими стандартами. Різниця лише у габаритах: в нашій країні популярніші менші за розміром автобуси, а у Польщі — навпаки, щонайдовші, з «гармошкою». Виробництво також базуватиметься на території обох країн, тож кількість робочих місць на «АвтоАЗі» не лише збережеться, а й, можливо, збільшиться, інформує наш власкор Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Енергетики ліквідують
наслідки негоди

Внаслідок несприятливих погодних умов, через спрацювання систем захисту ліній електропередач, у ніч із понеділка на вівторок у восьми областях України було знеструмлено 440 населених пунктів, у тому числі 95 — частково. Про це йдеться в повідомленні Державної служби з надзвичайних ситуацій. ► СТОР. 11

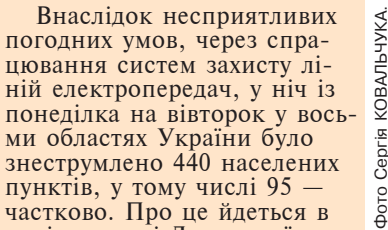

фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

Мобілізовані до Збройних Сил отримали додаткові соціальні гарантії

Парламентська хроніка
Ранкове засідання 20 травня

Сергій Каплін, Оксана Продан, Ярослав Гінка.

Олександр Дубовий,
Віталій Хомутиннік.

На останньому пленарному засіданні парламенту перед першим туром президентських виборів Верховна Рада розглянула і прийняла низку законопроектів, спрямованих на забезпечення прозорості та чесності виборчого процесу, унеможливлення підкупу виборців і зриву виборів та посилення соціальних гарантій військовослужбовців, мобілізованих на військову службу.

Зокрема, у першому читанні прийнято проект закону про внесення зміни до статті 36 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби та деяких інших осіб» (щодо пенсії в разі втрати годувальника). Законопроект № 2124, який представив його автор депутат Сергій Гриневецький, має на меті вирівнювання розміру пенсій військовослужбовців до рівня державних службовців. Під дію цього закону потрапляє майже 30 тисяч сімей. ► СТОР. 2

РОЗ'ЯСНЕННЯ

Центральної виборчої комісії щодо заборони надання виборцям грошей чи безоплатно або на пільгових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерей під час виборчого процесу з позачергових виборів Президента України 25 травня 2014 року

Центральна виборча комісія звертає увагу суб'єктів та інших учасників виборчого процесу з виборів Президента України, що відповідно до Закону України «Про вибори Президента України» передвиборна агітація може здійснюватися у будь-якій формі та будь-якими засобами, що не суперечать Конституції України та законам України.

Разом з тим, згідно з частиною шостою статті 64 Закону України «Про вибори Президента України» забороняється проводити передвиборну агітацію, що супроводжується наданням виборцям грошей чи безоплатно або на пільгових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерей.

Центральна виборча комісія роз'яснює, що така передвиборна агітація або надання виборцям грошей чи безоплатно або на пільгових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерей, що супроводжується закликами або пропозиціями голосувати чи не голосувати за певного кандидата на пост Президента України або згадуванням його імені, вважається підкупом виборців.

Забороняється укладення з виборцями за рахунок коштів виборчого фонду оплатних договорів на проведення передвиборної агітації.

Особи, винні в порушенні законодавства про вибори Президента України, притягаються до кримінальної, адміністративної або іншої відповідальності в порядку, встановленому законом.

ІНІЦІАТИВА

Народна дипломатія

Злива дезінформації, відверта антиукраїнська пропаганда заволодівають, на жаль, розумом багатьох громадян Росії. Щоб якось розірвати брехливу оболонку, «Голос України» започатковує рух «Народна дипломатія».

У Брюсселі відбулося засідання Спільної робочої групи Україна—НАТО з питань воєнної реформи (Урядовий портал)

► СТОР. 12

Мобілізовані до Збройних Сил отримали додаткові соціальні гарантії

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 20 травня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Законопроект пропонується ввести в дію з 1 січня 2015 року. За прийняття законопроекту в цілому проголосували 237 депутатів.

Законодавчим актом встановлено, що членам сімей військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу, які загинули під час виконання службових обов'язків, призначається пенсія у зв'язку з втратою годувальника у розмірі 70 відсотків загиблого годувальника. А якщо на утриманні загиблого військовослужбовця перебували двоє і більше членів сім'ї — у розмірі 90 відсотків зарплати загиблого годувальника, що розподілятиметься між ними рівними частками, але не менш як 40 відсотків на кожного непрацездатного члена сім'ї.

З третьої спроби Верховна Рада України ухвалила в цілому проект закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення оборонно-мобілізаційних питань під час проведення мобілізації». Законом, зокрема, забороняється проводити скорочення чисельності, обмеження комплектування або фінансування Збройних Сил України та інших військових формувань чи правоохоронних органів спеціального призначення. А також передбачено низку гарантій для військовослужбовців, які були мобілізовані на службу на захист Вітчизни: зокрема, звільнення від штрафних санкцій за фінансовими зобов'язаннями (скажімо, при виплаті банківського кредиту), право військовозобов'язаних студентів, які були призвані під час мобілізації, на

України за порушення законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію.

Зміни внесені до Кодексу України про адміністративні правопорушення та Кодексу законів про працю України, законів: «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», «Про військовий обов'язок і військову службу», «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», «Про вищу освіту» та інші.

Під час обговорення депутати зауважували на необхідності передбачити, хто платитиме зарплату мобілізованим та податки за них — бізнесмени, власники підприємств, чи держава? Згідно із законопроектом це робитиме держава. Підприємці також не сплачуватимуть на час мобілізації своїх найманих працівників єдиний соціальний внесок за них. Законом також рекомендовано

Олег Зарубінський, Руслан Князевич.

вже понад два місяці слухати у гарячих точках на Південному Сході України, з вимогою провести ротацию мобілізованих.

Законом, зокрема, передбачено, що у разі необхідності, для забезпечення дільничними виборчими комісіями належної підготовки та проведення виборів, у тому числі в день голосування, окружна виборча комісія може збільшити склад дільничної виборчої комісії до вісімнадцяти осіб за поданням голови відповідної окружної виборчої комісії на підставі пропозицій членів цієї комісії. Як зауважив доповідач, голова Комітету з питань державного будівництва та місцевого самоврядування Давид Жванія, цю норму вирішено долучити до закону, щоб унеможливити зрив виборів, якщо «технічні» кандидати у Президенти напередодні виборів знімуть свої кандидатури та відклинуть своїх членів виборчих комісій.

Окрім того, законом передбачено, що в разі неможливості передачі виборчих бюлетенів від ЦВК до окружної виборчої комісії відповідні виборчі бюлетені вважаються невикористаними та погашаються ЦВК

шляхом передачі їх для знищення до підприємства-виготовлювача, про що складається відповідний акт. А в разі неможливості передачі виборчих бюлетенів від окружної виборчої комісії до дільничної відповідні виборчі бюлетені вважатимуться невикористаними, про що складається у двох примірниках відповідний акт.

Законопроект також врегулював порядок го-

допомоги. Відповідні кредитні угоди було підписано 28 квітня та 13 травня 2014 року в Брюсселі та 12 травня в Києві. Ратифікація Меморандуму дозволить Україні отримати від ЄС кредит на 15 років під 3 відсотки річних. Очікуваний пільговий період кредитування становить п'ять років.

У першому читанні прийнято проекти законів про метрологію та

ДОСЛІВНО

**Голова Верховної Ради України,
в. о. Президента України
Олександр ТУРЧИНОВ:**

— Треба раз і назавжди поставити заслін щодо можливого фальшування виборів.

Вілен Шатворян, Андрій Іванчук.

У таких самих розмірах, незалежно від причини смерті годувальника, нині обчислюється пенсії членам сімей померлих інвалідів війни та членам сімей, до складу яких входять діти, які втратили обох батьків.

продовження навчання після демобілізації. Водночас законопроектом передбачено право на вилучення транспортних засобів у юридичних осіб для потреб держави під час мобілізації та підвищено відповідальність громадян

Президенту України провести поетапну заміну військовослужбовців, призваних під час мобілізації, за рахунок новопризованих осіб.

Зранку під стінами парламенту мітингували дружини, діти та інші родичі мобілізованих, котрі

лосування на президентських виборах військовослужбовців, у тому числі й тих, які нині перебувають на території Донецької та Луганської областей. Проголосувати солдати та офіцери зможуть не лише за паспортом, а й пред'явивши службове посвідчення або військовий квиток.

Верховна Рада ратифікувала Меморандум про взаєморозуміння між Україною та ЄС щодо отримання одного мільярда євро макрофінансової

метрологічну діяльність і про стандартизацію.

Склав присягу члена Вищої ради юстиції міністр юстиції Павло Петренко.

До обідньої перерви парламентарії не узгодили текст проекту Меморандуму про мир та злагоду між усіма депутатськими фракціями та групами. Голова Верховної Ради України Олександр Турчинов повідомив, що процес узгодження ще триває.

Анна ШЕВЧЕНКО.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ІЗ ВИСТУПІВ УПОВНОВАЖЕНИХ ПРЕДСТАВНИКІВ ФРАКЦІЙ І ГРУП

Сергій СОБОЛЄВ (фракція ВО «Батьківщина»):

— Ми повинні чітко розділити тих людей, які готові йти на переговори, з якими можна вести переговори, і тих, хто зробив для себе інший вибір. І вибір цей явно ні Україна, ні українські інтереси. Саме тому сьогоднішній порядок денний фактично складається з трьох принципових питань.

Перше. Як зробити так, щоб неможливо було зірвати вибори в Україні? І ті пропозиції, які є від Центральної виборчої комісії, нам треба негайно ухвалювати. Бо знання так званих технічних кандидатів і спроби вивести з комісій людей, які представляють цих технічних кандидатів, — це і є спроба зірвати переговори.

Друге. Це комплекс питань, які стосуються антикорупційної боротьби. Це питання, які безпосередньо пов'язані з тиском на малий і середній бізнес. Саме тому для нас є чітка позиція тих законопроектів, які дають можливість врегулювати питання з малим і середнім бізнесом, і тимі так званими псевдоперевірками, які унеможливають нормальну роботу підприємств.

І останнє. Це, поза сумнівом, питання, які пов'язані із найважливішими законопроектами, які ми розглядали минулого тижня. Я думаю, це питання можна вивести в єдиний комплекс: які дозволять створити і Національне бюро розслідувань як незалежний орган, які дозволять створити всі передумови для проведення антикорупційної політики через пряме звернення до судів. І це все разом дасть можливість реалізувати ті необхідні кроки, які ще до виборів дадуть можливість стабілізувати ситуацію в країні.

Нестор ШУФРИЧ (Партія регіонів):

— Ми, безумовно, дуже сумуємо за тим, що в Києві загинули люди. Небесна Сотня — це наша трагедія, тра-

гедія всієї України. А чи знаєте ви, що на Південному Сході рахують «небесну дружину»? Вже понад сто людей загинуло на Сході країни.

У суботу в Харкові відбувся дуже складний, але важливий для України круглий стіл. На ньому було прийнято рішення: запропонувати Верховній Раді України прийняти меморандум, який став би реальною дорожньою картою щодо виходу із кризи. Проти жодного пункту, який був запропонований на круглому столі щодо цього меморандуму, не було жодного заперечення. Які там ключові позиції? Там лише те, про що ми весь час говоримо і з чим ми вже майже погодилися в більшості. А саме: необхідність децентралізації...

Друге питання. Ми приречені вирішити питання щодо конституційного забезпечення статусу російської мови. В який спосіб — це дискусія. Але це має відбутись. Ми маємо дати гарантії 20 мільйонам російськомовних наших громадян, що їхнє право на використання рідної мови буде захищено і більше ніколи не стане питанням провокації.

Олег ТЯГНИБОК (ВО «Свобода»):

— Сьогодні ми, українці, тримаємо іспит на здатність бути державною нацією, і нам потрібно відрізнити зерно від половин, брехню від правди.

Тут щойно представник Партії регіонів розказував про «небесну дружину» на Сході України. Так, дійсно, «небесна дружина» вже формується, і вона формується, на превеликий жаль, зі складу тих патріотів, яких було знайдено в рідках з розпоротими животами, — це «небесна дружина». Вона формується зі складу тих свячеників, яких там забили терористи, так, це «небесна дружина». «Небесна дружина» формується з нашого «свободівця» Дмитра Чернявського, керівника прес-служби Донецької організації, який загинув під час мирного мітингу в Донецьку від рук терористів. Це «небесна дружина».

І тому сьогодні треба чітко розрізнити хто за Україну, а хто за Москву. І як можна вести будь-які переговори, і круглі столи з терористами і сепаратистами? Адже сепаратисти — це є ті, які хочуть відділити частину України і приєднати її до Росії, а терористи їм допомагають. Оті трупи, які знайдені, вбитих бородатих терористів, то що, громадяни України? Це все громадяни Російської Федерації, це ті, які були закинуті сюди і які знищують сьогодні українців і створюють штучне громадянське протистояння тут, на території України.

Віталій КЛИЧКО (фракція «УДАР»):

— Український народ об'єднався навколо підтримки своїх захисників. Сотні мільйонів гривень збирається сьогодні для допомоги Збройним Силам. Ми проконтролюємо кожну гривню. Ми ініціюємо створення спеціальної комісії, яка контролюватиме фінансування Збройних Сил, щоб кошти йшли на допомогу солдатам і офіцерам, а не комусь у кишеню.

Наступне. Нова Конституція повинна дати центральній і місцевій владі можливість ефективно вирішувати питання, а суспільству дати можливість контролювати владу. Це означає: не можна допустити концентрацію влади в чийсь руках. Справа не в передачі функцій Президентом прем'єру, це не вирішить питання ефективності. Справа в балансі повноважень Президента і прем'єра, як це є у Франції, у Польщі та інших країнах, які мають схожі умови з Україною. Це також означає: децентралізація повинна дати права і повноваження громадянам. Тому нема необхідності прощтовхувати будь-який проект Конституції, навіть урядовий, тим паче за спиною суспільства. Перед тим як Конституцію розглядатимуть у цьому залі, її мають опрацювати фахівці в усіх регіонах України. Тільки тоді вона працюватиме на все суспільство, на кожного громадянина України.

Міжнародні спостерігачі будуть присутні у всіх місцях голосування

Учора Голова Верховної Ради України Олександр Турчинов провів зустріч із головою Місії Бюро демократичних інститутів і прав людини (БДІПЛ) ОБСЄ зі спостереження за достроковими виборами Президента України Таною де Зулуета (на знімку).

Зокрема, сторони обговорили питання майбутніх президентських виборів в Україні та взаємодії між спостерігачами та органами державної влади щодо забезпечення їхньої безпеки та ефективної роботи.

За словами Олександра Турчинова, з проведенням виборів глави держави 25 травня завершиться процес повного формування системи влади в нашій країні.

Він наголосив, що найбільші проблеми із голосуванням у день волевиявлення будуть на території Автономної Республіки Крим, яка повністю окупована

російськими військовими.

«Але ЦВК робить усе можливе, щоб жителі Криму могли проголосувати на материковій частині України», — сказав Голова Верховної Ради, підкресливши, що насамперед це стосується Херсонської області, котра межує з Кримом,

«або на свій розсуд мешканці півострова зможуть проголосувати в інших регіонах країни».

Окрім того, керівник парламенту зазначив, що досить складною залишається ситуація в деяких місцях Луганської і Донецької областей, «де терористи намагаються захоплювати

виборчі комісії, шантажувати громадян та робити все для того, щоб не дати можливості провести прозорі та чесні вибори».

«Але ці локальні провокації не вплинуть на загальний результат виборів по країні», — зазначив Олександр Турчинов, наголосивши:

влада робить усе, щоб наші громадяни могли проголосувати у всіх регіонах України.

У цьому контексті, додав він, влада зацікавлена у співпраці зі спостерігачами місії ОБСЄ.

У свою чергу Тана де Зулуета наголосила, що нинішня місія — найбільша за всю історію виборів в Україні.

«Вдячні вам зачасне запрошення. Це дало змогу вже з 20 березня розпочати свою роботу ста довгостроковим спостерігачам», — сказала вона, додавши, що завтра відбудеться зустріч керівництва місії із 900 короткотерміновими спостерігачами. А в день виборів до місії долучаться ще близько 200 європейських парламентаріїв.

«Для нас надзвичайно важливе питання проведення виборів в Україні», — підкреслила Тана де Зулуета.

За її словами, місія прагне того, щоб «спостерігачі були присутні у всіх місцях, де відбуватиметься голосування».

Прес-служба Верховної Ради України.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Відновлюватимуть водні басейни

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Днями в Комітеті Верховної Ради з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи відбулися слухання на тему: «Екологічний стан басейнів річок Оріль і Сіверський Донець та шляхи їх відновлення».

Учась у заході взяли народні депутати, представники органів виконавчої влади, місцевого самоврядування, науковці.

Заступник голови комітету Сергій Глазунів сказав, що увага до цієї проблеми пов'язана з надзвичайно критичним станом водних об'єктів України, і це попри розвинене законодавство у цій сфері. Зокрема, річки Оріль і Сіверський Донець відзеркалюють ситуацію

з водними ресурсами по всій країні.

Також, за його словами, комітет стурбований станом Дніпра. Уже зареєстровано проект постанови про проведення відповідних парламентських слухань.

У свою чергу голова Державного агентства водних ресурсів Василь Сташук поінформував, що агентство постійно моніторить гідрологічну та екологічну ситуацію в басейні річки Оріль. Також виконується комплекс водогосподарських заходів щодо її підтримання.

Останніми роками, за його словами, гідрологічний стан Орлі погіршився, і причиною того є надмірне антропогенне навантаження на водні об'єкти, що

привело до кризового зменшення самовідтворюючих можливостей та виснаження водоресурсного потенціалу. Почастішали випадки самовільного перерозподілу стоку в басейні річки, виникають проблеми із самовільним перекриттям русла і водністю об'єктів.

Крім того, зауважив він, ще однією проблемою є замулення емоності водосховищ, ставків та русел річок на 60—70 відсотків. Без додаткового фінансування з бюджетів різних рівнів її розв'язати надзвичайно важко.

Стосовно річки Сіверський Донець, то голова Держагентства водних ресурсів зазначив, що через недостатній обсяг фінансування з держбюджету протягом тривалого часу в басейні не здійснювали системні заходи щодо

ДОВІДКОВО

Річка Оріль — ліва притока Дніпра загальною довжиною 346 кілометрів та площею басейну 9 800 кв. м. Протікає на межі Харківської, Полтавської та Дніпропетровської областей. У басейні Орлі створено 5 водосховищ, 576 ставків з об'ємом відповідно 22 і 42 мільйони куб. м води.
Сіверський Донець — найбільша притока річки Дон. Тече через Харківську, Донецьку й Луганську області України та Белгородську і Ростовську області Росії. Загальна протяжність річки становить 1053 кілометри, в тому числі по нашій країні — понад 700 кілометрів, площа басейну — 98 900 кв. км. Загалом у басейні налічується 147 водосховищ і 2 431 ставок.

підтримки нормального гідрологічного режиму річки та її приток. Це спричинило виникнення низки негативних наслідків. Основними причинами зниження якості поверхневих вод у басейні, підкреслив він, є суттєве замулення водотоків. Фактично вже 20 років в басейні не формується весняна повінь і як наслідок не відбуваються промивка русла й оздоровлення водних об'єктів.

За його словами, за останні три роки на водогосподарські заходи з Луганської, Донецької та Харківської областей надійшло 101 мільйон гривень. Уже виконано 25 відсотків проектно-вишукувальних робіт із розробки техніко-економічного обґрунтування, поліпшення гідрологічного режиму та покращення екологічного стану річки в цих областях.

Сергій ОЛЕКСАНДРІВ.

ІЗ ВИСТУПІВ УПОВНОВАЖЕНИХ ПРЕДСТАВНИКІВ ФРАКЦІЙ І ГРУП

Олесь ДОНІЙ (група «Суверенна європейська Україна»):

— Коли країна перебуває в стані зовнішньої військової агресії, насамперед парламент повинен демонструвати виконання закону. На жаль, до наших пропозицій щодо виконання закону, дотримання процедури чомусь не дослуховуються. Наша група вимагає лише два питання і жодного немає в порядку денному. Перше — позбавлення депутатських повноважень Олега Царьова. Людина, яка закликає до сепаратистських дій, не повинна мати статус народного депутата. Друге — запровадження сенсорної кнопки. Кожен депутат повинен голосувати самостійно, як записано в Конституції. Ви хочете змінювати Конституцію? То навчіться спочатку її виконувати.

Петро СИМОНЕНКО (фракція КПУ):

— 16 травня 2014 року після завершення теледебатів на Першому національному каналі на мене та моїх товаришів і колег було вчинено бандитський напад. Очевидно, що це було заздалегідь сплановано й організовано провокацією. Провокацією, спрямованою на залякування людей, не згодних з політикою правля-

чого режиму. Провокацією, спрямованою на фізичне придушення будь-якого інакомислення й щедро оплачуваною з кишені тих, хто вигодував і привів до влади цей режим, що спирається на ультрарадикалів і націоналістів.

Анатолій КІНАХ (група

«Економічний розвиток»):

— Україна перебуває під безпрецедентним політичним, економічним, військовим, інформаційним тиском з боку Російської Федерації. Тому має найпринциповіше значення, щоб в питаннях державності, територіальної цілісності, національної безпеки ми не дозволяли собі у Верховній Раді працювати за принципами подвійних стандартів, не на часі займатися опозиційними схемами.

Ми абсолютно підтримуємо необхідність прийняття Верховною Радою Меморандуму миру, в якому повинна бути сконцентрована спільна позиція вищого органу законодавчої влади України — Верховної Ради. Але це має бути меморандум, в якому чітко повинні бути зафіксовані наша воля захисту України, територіальної цілісності, засудження агресії проти нашої країни і несприйняття наявності, підкреслюю, на всій території держави людей зі зброєю, які є потенційними злочинцями і становлять

загрозу для життя, безпеки наших громадян. У такому варіанті об'єднання «Економічний розвиток» однозначно підтримує Меморандум миру.

Олег ЛЯШКО (позафракційний):

— Хотів би звернути вашу увагу на істеричне і водночас історичне відеозвернення так званого «Стрілка», російського офіцера, диверсанта, терориста, який керує російськими терористами на Донбасі. Днями він записав відеозвернення, в якому визнав кілька дуже важливих речей. Перше: він сказав, що на Донбасі немає мужиків, готових воювати і записуватися в його армію, і закликав жінок вступати до його армії.

І це найкраща новина сьогодні: підґрунтя для тероризму на Донбасі немає, бажаних воювати на Донбасі серед місцевих жителів немає. Українські чоловіки, які живуть на Донбасі, хочуть миру, добра, хочуть спокою в своїх сім'ях, і тому вони не відгукується на заклики терористів поповнювати лави терористичної організації Донецької і Луганської республік. І треба віддати належне нашій армії славної, нашим силовикам, які не дали реалізувати московський сценарій розпалювання громадянської війни в Україні за сирійським сценарієм. Громадянської війни в Україні немає, не було і не буде!

ВИБОРИ-2014

Підготовка до волевиявлення триває у штатному режимі

На Прикарпатті сформовано та функціонує 7 окружних і 1034 дільничних виборчих комісій, оснащених всім необхідним для проведення позачергових виборів Президента України.

Про це на всеукраїнській секторній нараді під головуванням Прем'єр-міністра Арсенія Яценюка, доповів голова Івано-Франківської облдержадміністрації Андрій Троценко. Керівник виконавчої влади також поінформував, що підготовка до виборів триває у штатному режимі, без жодних проблем. Питання щодо охорони виборчих дільниць також вирішено. Згідно з чинним законодавством, на кожній із них має перебувати не менш як два міліціонери. Кількісного складу обласного УМВС для цього замало, тому на оперативній нараді було вирішено доукомплектувати охоронців правопорядку курсантами та працівниками головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій в області.

Під час проведення виборів в зоні особливої уваги перебуватимуть усі стратегічні об'єкти краю, до охорони яких буде залучено бійців новоствореного батальйону територіальної оборони.

На нараді мовилося також про те, що, готуючись до виборів, в області надруковано та розповсюджено спеціальні інформаційні буклети для тих громадян, хто голосуватиме вперше, а також для переселенців із південно-східних регіонів.

Галина БРУХАЛЬ.

Івано-Франківська область.

Охорону дільниць забезпечать не лише міліціонери...

У день позачергових президентських виборів на Тернопільщині вирішили залучити до охорони виборчих дільниць, окрім міліціонерів, представників податкової міліції, недержавних охоронних структур, громадських формувань, зокрема «Самооборони Майдану» та «Автомайдану», а також власників зареєстрованої мисливської зброї. Вони чергуватимуть спільно із працівниками міліції на територіях, прилеглих до дільниць, яких в області 1183. Про це на прес-конференції повідомив начальник управління МВС України в Тернопільській області Василь Облещук.

До охорони громадського порядку під час виборів буде залучено 2,3 тисячі міліціонерів, із них 1,3 тисячі нести службу безпосередньо на дільницях.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

...а й козаки

Під час виборів чергування на майже вісімдесяти дільницях у Славуті та районі нести будуть, окрім правоохоронців, ще й громадські активісти. Зокрема, це робитимуть представники «Славутського куреня» місцевої паланки «Козацтва Запорозького», яку очолює міський голова Василь Сидор. Козаки не перший рік співпрацюють із правоохоронцями в охороні громадського порядку на території району.

Тож і під час виборів на кожній дільниці за порядком стежитиме міліціонер разом із двома представниками козацтва.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

Серед зниклих значаться дві особи

На сьогодні можна офіційно стверджувати, що серед зниклих під час подій на Майдані значаться дві особи — з Вінницької та Херсонської областей, які, за даними рідних, виїхали до Києва, але згодом зв'язок із ними пропав. Такий висновок було озвучено під час учорашнього засідання Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради з питань розслідування протиправних дій правоохоронних органів та окремих посадових осіб, посягань на права і свободи, життя і здоров'я громадян під час подій, пов'язаних з масовими акціями суспільно-політичного протесту, що відбуваються в Україні з 21 листопада 2013 року.

Крім того, комісія має інформацію лише про два факти викрадення громадян. По-перше, йдеться про Ігоря Луценка, який вижив після викрадення, та Юрія Вербицького, який загинув. За цим фактом трое підозрюваних уже затримано та ще вісім оголошено в міжнародний розшук. По-друге, розслідується викрадення Дмитра Булатова, хоча поки що слідство не може озвучити жодної інформації за цим фактом. Тож поряд з пошуком можливих зловмисників відпрацьовується й версія інсценування викрадення.

Зазначимо, що на засідання було запрошено керівництво Служби безпеки України та Міністерства внутрішніх справ України, однак після його завершення голова ТСК Геннадій Москаль (на знімку) заявив, що з боку правоохоронців має місце прямий саботаж розслідування.

«У керівництва правоохоронних органів є добре прикриття — антитерористична операція — тож тільки-но ми когось викликаємо, як усі відразу відбувають на схід України», — сказав Г. Москаль та пожартував, що, певно, треба частіше

проводити засідання ТСК, то, може, це дозволить швидше покінчити з тероризмом та сепаратизмом.

На думку голови ТСК, це означає, що, попри зміну керівництва правоохоронних органів, ніхто не хоче офіційно визнати те, що й так усім відомо: наприклад, що у 2010 році на виставці в Парижі під виглядом спортивних було закуплено снайперські гвинтівки. «Ми можемо через посольство чи через «Укрспецекспорт» звернутися до виробника зброї і отримати чітку відповідь, але для цього потрібен час», — зазначив Г. Москаль. Так само не можна сприймати серйозно запевнення представників Державної служби охорони, що закуплену спортивну зброю було перероблено на снайперську, бо це просто неможливо. Натомість, за інформацією голови комісії, снайперські гвинтівки просто

було завезено в Україну контрабандою і легалізовано під виглядом спортивної зброї. Також ТСК володіє інформацією, що ці снайперські гвинтівки знаходилися в приміщенні адміністрації Президента. «Вийдіть на дах будинку адміністрації Президента — і ви побачите весь Майдан та Інститутську», — зауважив Г. Москаль. Але як тільки комісія, прагнучи встановити істину, подала запит, як усі ці снайперські гвинтівки разом зі снайперами з Державної служби охорони відбули для участі в АТО.

Під час засідання Г. Москаль зазначив, що саме заступник керівника розформованого спецпідрозділу «Беркут» Сергій Кусюк разом з низкою «беркутівців» викрали зброю і зникли. Отож є підстави для обґрунтованого припущення, що саме з цієї зброї відбувався розстріл людей на Грушевського, Майдані та на Інститут-

ській, проте розслідування ускладнюється тим, що разом зі зброєю зникла кулегільзотека та картки-замінники, які після отримання зброї залишали правоохоронці. «Картки зникли, журналі видачі-здачі зброї — зникли, накази про закріплення конкретної зброї за окремими працівниками «Беркуту» — зникли, вся документація знищена, кулегільзотека — вкрадена, автомати — вкрадені, помпові рушніці «Форт», з яких було вбито 14 осіб, пропали, три снайперські гвинтівки — зникли», — наголосив Г. Москаль.

До того ж досі не вживаються належні дії з пошуку «беркутівців», які зникли разом зі зброєю. «Якби на сьогоднішній день була всебічна співпраця всіх правоохоронних органів з комісією, а не гра, хто кого надурить, то можна було б офіційно відповісти на багато запитань», — наголосив Г. Москаль та додав, що особисто для нього загальна картина давно зрозуміла. Проте для того, щоб сказати про це вголос, потрібно мати документальне підтвердження.

Сергій КОВАЛЕНКО.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

САМОВРЯДУВАННЯ

Дорадчі ради стали дієвим майданчиком

Регіональна дорадча рада міських, селищних і сільських голів, що діє при голові Закарпатської ОДА, провела засідання (на знімку) на тему: «Реформи і децентралізація влади в Україні: обговорення проекту змін до Конституції, законопроектів та реалізації Концепції реформування місцевого самоврядування і територіальної організації влади». Захід проходить у рамках проекту «Діалог», який реалізовує всеукраїнська Асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України». Наголошувалося, що за чотири роки роботи регіональні дорадчі ради стали майданчиком для обговорення та вирішення проблем, що виникають у територіальних громадах, спільно із обласною адміністрацією, обласною радою, органами місцевого самоврядування. Заступник голови облдержадміністрації Михайло Рівіс висловив сподівання, що реформа місцевого самоврядування буде ефективною і влада на місцях працюватиме якісніше.

Також, за повідомленням прес-центру ОДА, було розглянуто питання ефективного управління об'єктами поводження з побутовими відходами і ролі органів

місцевого самоврядування щодо покращення екологічної ситуації у регіоні. Учасники зібрання вислухали презентацію експерта з питань реформ публічної

влади в Україні Юрія Ганущака, обговорили її та напрацювали пропозиції до центральних органів влади. А як приклад нових можливостей вирішення однієї із найгостріших проблем Закарпаття — збору та утилізації твердих побутових відходів — було обговорено презентацію громадського активіста Оксани Станкевич, яка оприлюднила результати розробки першої в Україні Концепції поводження з твердими побутовими відходами в Закарпатській області (але вона, незважаючи на гостру актуальність, поки що не профінансована).

Василь НИТКА.

Ужгород.

Фото прес-центру ОДА.

Сліди лідера сумського «УДАРу» загубилися

Голова Сумського обласного відділення політичної партії «УДАР», керівник виборного штабу одного з кандидатів у Президенти 32-річний Сергій Лихман вийшов з дому о першій годині дня 18 травня, і відтоді його слід губиться. Пошуки місцевих правоохоронців поки що не дали жодних результатів.

До речі, С. Лихман муляв очі противникам цілісної, неподільної України ще з часів Майдану. Так, у розпал лютневих подій у Києві він разом із десятком інших прихильників єв-

роінтеграції був занесений у «чорні списки» місцевих регіоналів-радикалів, а в березні була вчинена спроба його побиття невідомими. Тож, хоча слідство (за фактом зникнення міс-

цевого політика порушено кримінальну справу за статтею «умисне вбивство») ще не озвучило власної версії зникнення лідера обласного осередку партії, є підозра, що він був викрадений місцевими сепаратистами за вказівкою проросійських «яструбів».

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

ФОТОФАКТ

Представники 11 громадських організацій Львова провели пікет проти суміщення Іриною Сех посад голови ОДА і народного депутата України. Також під стінами ОДА мітингували і прихильники Ірини Сех. Між цими акціями правоохоронці поставили живий ланцюг.

Фото Євгенія КРАВСА.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»

<div>Верховна Рада України постановляє:<div>1. Частину першу статті 6 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 45, ст. 425; 1996 р., № 1, ст. 1; 2001 р., № 22, ст. 106; 2005 р., № 4, ст. 98; 2006 р., № 14, ст. 116, № 33, ст. 281; 2007 р., № 22, ст. 295; 2013 р., № 38, ст. 499) доповнити пунктом 19 такого змісту:<div>«19) військовослужбовці Збройних Сил України, Національної гвардії України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Державної прикордонної служби України, особи рядового, начальницького складу і військовослужбовці Міністерства внутрішніх справ України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, а також брали участь в антитерористичній операції.</div>Перелік осіб, які є учасниками бойових дій та брали участь в антитерористичній операції, визначається Кабінетом Міністрів України».</div>2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.</div> <div>Виконуючий обов'язки Президента України</div> <div>О. ТУРЧИНОВ.</div> <div><div>м. Київ,<div>6 травня 2014 року.<div>№ 1233-VII.</div></div></div></div>
<div>ЗАКОН УКРАЇНИ</div>
<div>Про внесення змін до статті 2 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»</div>
<div>Верховна Рада України постановляє:<div>1. Внести до статті 2 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» (Відомості Верховної Ради України, 1992 р., № 29, ст. 399; 2005 р., №№ 17-19, ст. 267; 2006 р., № 30, ст. 258; із змінами, внесеними Законом України від 27 березня 2014 року № 1169-VII) такі зміни:<div>частину третю викласти в такій редакції:<div>«Пенсіонерам з числа військовослужбовців та осіб, які отримують пенсію за цим Законом, у разі призову їх на військову службу під час часткової чи загальної мобілізації, на особливий період до Збройних Сил України, інших утворених відповідно до законів України військових формувань, органів та підрозділів цивільного захисту виплата пенсій на час такої служби не припиняється. Після звільнення із служби цих осіб виплата їм пенсій здійснюється з урахуванням додаткової вислуги років від часу повторного прийняття їх на службу до дня демобілізації або звільнення. Якщо новий розмір пенсії цих осіб буде нижчим за розмір, який вони отримували до повторного прийняття їх на службу, виплата їм пенсій здійснюється у розмірі, який вони отримували до призову або прийняття на службу у зв'язку з мобілізацією, на особливий період»;</div>після частини третьої доповнити новою частиною такого змісту:<div>«Зазначений у частині третій цієї статті порядок збереження, нарахування та виплати пенсій поширюється на пенсіонерів з числа військовослужбовців та осіб, які отримують пенсію за цим Законом, прийнятих на службу на посади начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ до підрозділів патрульної служби міліції особливого призначення».</div>У зв'язку з цим частину четверту вважати частиною п'ятою.</div>2. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.</div><div>Виконуючий обов'язки Президента України</div><div>О. ТУРЧИНОВ.</div><div><div>м. Київ,<div>6 травня 2014 року.<div>№ 1243-VII.</div></div></div></div></div>
<div>ЗАКОН УКРАЇНИ</div>
<div>Про ратифікацію Гарантійної угоди (Україна: Комплексна (Зведена) програма підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій) між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку</div>
<div>Верховна Рада України постановляє:<div>Гарантійну угоду (Україна: Комплексна (Зведена) програма підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій) між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку, підписану 25 березня 2013 року в м. Києві, яка набирає чинності з дати направлення Європейським банком реконструкції та розвитку повідомлення про прийняття ним доказів, які підтверджують виконання умов, що передують набранню чинності Гарантійною угодою, ратифікувати.</div></div> <div>Виконуючий обов'язки Президента України</div> <div>О. ТУРЧИНОВ.</div> <div><div>м. Київ,<div>15 травня 2014 року.<div>№ 1267-VII.</div></div></div></div>

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Гарантійної угоди між Україною як Гарантом та Європейським співтовариством з атомної енергії як Кредитором стосовно Угоди про механізм надання позики, розмір якої дорівнює 300 000 000 (триста мільйонам) євро, від 7 серпня 2013 року між Національною атомною енергогенеруючою компанією «Енергоатом» та Європейським співтовариством з атомної енергії на реалізацію проекту Комплексна (зведена) програма підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій

<div>Верховна Рада України постановляє:<div>Гарантійну угоду між Україною як Гарантом та Європейським співтовариством з атомної енергії як Кредитором стосовно Угоди про механізм надання позики, розмір якої дорівнює 300 000 000 (триста мільйонам) євро, від 7 серпня 2013 року між Національною атомною енергогенеруючою компанією «Енергоатом» та Європейським співтовариством з атомної енергії на реалізацію проекту Комплексна (зведена) програма підвищення рівня безпеки енергоблоків атомних електростанцій, яка набирає чинності для України з моменту ратифікації, ратифікувати.</div></div> <div>Виконуючий обов'язки Президента України</div> <div>О. ТУРЧИНОВ.</div> <div><div>м. Київ,<div>15 травня 2014 року.<div>№ 1268-VII.</div></div></div></div>
<div>ЗАКОН УКРАЇНИ</div>
<div>Про ратифікацію Угоди (у формі обміну листами) між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку про внесення змін до Рамкової угоди між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Чорнобильського фонду «Укриття» в Україні від 20 листопада 1997 року</div>
<div>Верховна Рада України постановляє:<div>Угоду (у формі обміну листами) між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку про внесення змін до Рамкової угоди між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Чорнобильського фонду «Укриття» в Україні від 20 листопада 1997 року, яка набере чинності після виконання Україною передбаченої законодавством процедури, ратифікувати.</div></div> <div>Виконуючий обов'язки Президента України</div> <div>О. ТУРЧИНОВ.</div> <div><div>м. Київ,<div>15 травня 2014 року.<div>№ 1269-VII.</div></div></div></div>
<div>ЗАКОН УКРАЇНИ</div>
<div>Про ратифікацію Протоколу про внесення змін до Угоди між Урядом України і Урядом Республіки Молдова про діяльність залізничного транспорту</div>
<div>Верховна Рада України постановляє:<div>Протокол про внесення змін до Угоди між Урядом України і Урядом Республіки Молдова про діяльність залізничного транспорту, вчинений 12 листопада 2013 року у м. Києві, який набирає чинності з дати отримання дипломатичними каналами останнього письмового повідомлення про виконання Сторонами внутрішньодержавних процедур, необхідних для набрання чинності зазначеним Протоколом, ратифікувати.</div></div> <div>Виконуючий обов'язки Президента України</div> <div>О. ТУРЧИНОВ.</div> <div><div>м. Київ,<div>15 травня 2014 року.<div>№ 1270-VII.</div></div></div></div>
<div>ЗАКОН УКРАЇНИ</div>
<div>Про ратифікацію Договору про дружбу і співробітництво між Україною і Китайською Народною Республікою</div>
<div>Верховна Рада України постановляє:<div>Договір про дружбу і співробітництво між Україною і Китайською Народною Республікою, вчинений 5 грудня 2013 року у м. Пекіні, який набирає чинності в день обміну ратифікаційними грамотами, ратифікувати.</div></div> <div>Виконуючий обов'язки Президента України</div> <div>О. ТУРЧИНОВ.</div> <div><div>м. Київ,<div>15 травня 2014 року.<div>№ 1271-VII.</div></div></div></div>

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Меморандуму про взаєморозуміння між Україною як Позичальником та Європейським Союзом як Кредитором і Кредитної угоди між Україною як Позичальником, Національним банком України як Агентом Позичальника та Європейським Союзом як Кредитором щодо отримання Україною макрофінансової допомоги Європейського Союзу у сумі до 1 мільярда євро

<div>Верховна Рада України постановляє:<div>1. Меморандум про взаєморозуміння між Україною як Позичальником та Європейським Союзом як Кредитором, підписаний 28 квітня та 13 травня 2014 року в м. Брюсселі і 12 травня 2014 року в м. Києві, та Кредитну угоду між Україною як Позичальником, Національним банком України як Агентом Позичальника та Європейським Союзом як Кредитором, підписану 24 квітня 2014 року в м. Люксембурзі, 12 травня 2014 року у м. Києві та 13 травня 2014 року у м. Брюсселі, щодо отримання Україною макрофінансової допомоги Європейського Союзу у сумі до 1 мільярда євро, які набирають чинності з дати отримання Європейським Союзом офіційного письмового повідомлення від України про виконання внутрішньодержавних процедур, передбачених законодавством України, необхідних для набрання чинності цими договорами, ратифікувати.</div>2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.</div> <div>Виконуючий обов'язки Президента України</div> <div>О. ТУРЧИНОВ.</div> <div><div>м. Київ,<div>20 травня 2014 року.<div>№ 1277-VII.</div></div></div></div> <div>Додатки до законів про ратифікації<div>див. на сайті www.golos.com.ua.</div></div>
<div>Постанова Верховної Ради України</div>
<div>Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування фактів загибелі громадян у містах Одесі, Маріуполі, а також в інших містах Донецької та Луганської областей України</div>
<div>Відповідно до частини третьої статті 89 Конституції України, статті 87 Регламенту Верховної Ради України Верховна Рада України постановляє:<div>1. Утворити Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України з питань розслідування фактів загибелі громадян у містах Одесі, Маріуполі, а також в інших містах Донецької та Луганської областей України (далі - Тимчасова слідча комісія).</div>2. Визначити основним завданням Тимчасової слідчої комісії одержання повної та достовірної інформації щодо обставин масових вбивств мирних громадян у містах Одесі, Маріуполі, а також в інших містах Донецької та Луганської областей України.</div> 3. Визначити, що кількісний склад Тимчасової слідчої комісії становить 10 народних депутатів України виходячи із забезпечення такого представництва в її складі: один представник від сорока народних депутатів України, але не менш як по одному народному депутату України від кожної депутатської фракції (депутатської групи), а також один представник від позафракційних народних депутатів України.

Барвіненка Віталія Дмитровича - група «Економічний розвиток»;

Дорохова Антона Миколайовича - фракція Комуністичної партії України;

Кириленка Павла Веніаміновича - фракція Всеукраїнське об'єднання «Свобода»;

Матвієнкова Сергія Анатолійовича - фракція ПАРТІЇ РЕГІОНІВ;

Рибакова Ігоря Олександровича - позафракційний;

Тимошенка Віктора Анатолійовича - група «Суверенна європейська Україна»;

Фабрикант Світлану Самуїлівну - позафракційна;

Фаєрмака Сергія Олександровича - фракція Всеукраїнського об'єднання «Батьківщина»;

Чернегу Романа Тарасовича - фракція Політичної партії «УДАР Віталія Кличка».

Голова Верховної Ради України

О. ТУРЧИНОВ.

м. Київ,

13 травня 2014 року.

№ 1264-VII.

ПОВІДОМЛЕННЯ

<div>Відповідно до вимог чинного законодавства народний депутат України Дубневич Ярослав Васильович подав декларацію про майно, доходи і зобов'язання фінансового характеру державного службовця за 2013 рік.</div> <div>Згідно з декларацією загальна сума сукупного доходу народного депутата Дубневича Я. В. становила 1 095 204 грн., зокрема, заробітна плата, інші виплати та ви-нагороди — 1 205 255 грн., дивіденди, відсотки — 206 860 грн., дивіденди, відсотки — 28 996 грн., спадщина — 168 465 грн., дохід від відчуження цінних паперів та корпоративних прав — 226 375 грн., дохід від передачі в оренду майна — 464 508 грн.</div> <div>Загальна сума сукупного доходу членів сім'ї декларанта становила 3 342 788 грн., зокрема, заробітна плата, інші виплати та ви-нагороди — 1 205 255 грн., дивіденди, відсотки — 42 541 грн., дохід від відчуження рухомого та нерухомого майна — 99 027 грн., дохід від здійснення підприємницької та незалежної професійної діяльності — 948 700 грн., дохід від відчуження цінних паперів та корпоративних прав — 51 190 грн., дохід від передачі в оренду майна — 996 065 грн. Дохід, одержаний із Латвійської Республіки членами сім'ї декларанта становив 14 406 в іноземній валюті (217 373 грн.).</div> <div>У власності, в оренді чи на іншому праві користування Дубневича Я. В. перебувають: земельні ділянки загальною площею 154 011,3 кв. м, 9 187 кв. м, 32 289 кв. м, 8 742 кв. м, 78 595 кв. м, 611 кв. м, 686 кв. м, 451 кв. м, 2 600 кв. м; житлові будинки загальною площею 438,3 кв. м, 190,3 кв. м, 51,6 кв. м, 26,55 кв. м, 30,25 кв. м, 32,45 кв. м, 15,25 кв. м, 23,80 кв. м; квартири загальною площею 226 кв. м, 25,7 кв. м, 34,06 кв. м; садовий будинок загальною площею 163,6 кв. м; гараж загальною площею 30,2 кв. м; інше нерухоме майно загальною площею 952,9 кв. м, 316,9 кв. м, 209,9 кв. м, 44,8 кв. м, 175,6 кв. м.</div> <div>У власності, в оренді чи на іншому праві користування членів його сім'ї перебувають: земельні ділянки загальною площею 25,974 кв. м, 1 424 кв. м, 65 175,5 кв. м, 328 кв. м, 110 кв. м, 759 кв. м, 3 154 кв. м; житловий будинок загальною площею 348,80 кв. м; квартири загальною площею 59,9 кв. м, 38,7 кв. м, 38,3 кв. м, 47,9 кв. м, 24,6 кв. м, 24,2 кв. м, 72,7 кв. м, 80,6 кв. м, 138 кв. м, 47,1 кв. м, 34,7 кв. м, 201,6 кв. м, 221,7 кв. м, 73,5 кв. м, 120,4 кв. м; гаражі загальною площею 64,3 кв. м та 87,4 кв. м; інше нерухоме майно загальною площею 1 339,1 кв. м, 435,8 кв. м, 440,2 кв. м, 208,4 кв. м, 414,3 кв. м, 29,8 кв. м, 246,225 кв. м, 229,6 кв. м.</div> <div>Сума коштів на рахунках у банках та інших фінансових установах Дубневича Я. В. становила 188 951 грн., номінальна вартість цінних паперів — 1 778 379 грн., розмір внесків до статутного капіталу товариства, підприємства, організації — 870 986 грн. (у тому числі за кордоном — 844 243 грн.).</div> <div>Сума коштів на рахунках у банках та інших фінансових установах членів сім'ї декларанта становила 966 044 грн., розмір внесків до статутного капіталу товариства, підприємства, організації — 524 520 грн.</div> <div>У зв'язку з виключенням із списків вважати недійсними посвідчення помічників-консультантів народного депутата України Алексєєва І. В.:<div>Барановського Михайла Захаровича (номер посвідчення 174/11),</div><div>Нестеренка Олексія Івановича (номер посвідчення 174/16),</div><div>Тесленка Вадима Миколайовича (номер посвідчення 174/04);</div>народного депутата України Дубового О. Ф.:<div>Кутузакіної Ольги Василівни (номер посвідчення 134/15),</div><div>Степаненка Леоніда Олександровича (номер посвідчення 134/16);</div>народного депутата України Осуховського О. І.:<div>Захарчука Романа Миколайовича (номер посвідчення 375/14),</div><div>Кальки Ярослава Зіновійовича (номер посвідчення 375/08),</div><div>Климович Галини Іванівни (номер посвідчення 375/04),</div><div>Савоніка Володимира Володи-мировича (номер посвідчення 375/15);</div>народного депутата України Сольваря Р. М.:<div>Лебедєва Володимира Олек-сандровича (номер посвідчення 316/34),</div><div>Скрипника Олексія Юрійовича (номер посвідчення 316/03).</div></div> <div>Управління кадрів.</div>

ЛИСТ НЕБАЙДУЖОЇ

«Не всі піддаються зомбуванню»

Від редакції. На адресу «Голосу України» надходять численні звернення, в яких наші читачі обурюються подіями в Криму, на Сході і Півдні країни. Листи надходять як від громадян нашої держави, так і сусідів. Ніна Василівна Макарова зателефонувала з Таганрога (РФ) і попросила надати номери рахунків, на які можна переказати чималу суму для українських військових. Ці гроші вона збрала серед небайдужих до долі України. Свою моральну підтримку Ніна Василівна висловила у листі до газети, який ми не можемо не опублікувати.

Добридень, шановні співробітники редакції газети «Голос України»!

Звертаюся саме до вас, адже одна назва видання звучить гордо.

Доля розпорядилася так, що тепер я живу в Росії, але за національністю — чистокровна українка. У Запоріжжі народилася й навчалася.

За родинними обставинами я опинилася в місті Таганрозі. Тут живе багато українців. І всіх нас дуже хвилює політична обстановка на Батьківщині. Ми морально її підтримуємо.

Українці обурює і вносить сум'яття пропаганда російського телебачення. Щодня тільки й говорять про розгул «бандер», «фашистів», «націоналістів» та ін. Із голубих екранів нам твердять, що росіян в Україні принижують, їм погрожують, насильно змушують розмовляти тільки українською мовою.

Яка нісенітниця!

Наші родичі в Україні розповідають, що всі розмовляють, як хочуть, як кому зручно. Навіщо така дезінформація, щоб загострювати обстановку?!

А насправді якщо поміркувати, то люди, які живуть в Україні, зобов'язані знати державну мову і слухати передачі українською мовою. Адже в Німеччині, щоб влаштуватися на роботу, треба вивчити німецьку, вже не кажучи про Америку. Але тут чомусь підкреслюють: «Ми насамперед — росіяни!». А потім додають: «Нас принижують і нам погрожують...»

Я вважаю, що Україна — це окрема держава й на першому місці має бути українська мова. А розмовляти кожен може хто як хоче.

Із тривогою пишу про Крим. Щодо історичного коріння, то серед перших племен там були скіфи. Згодом у Криму оселився багато хто, у тому числі татари. Відомо, що в 1944 році татарські родини депортували, а на їхнє місце заселили росіян, в основному з Уралу. От вони тепер і «каламуться воду».

До того ж за часів Радянського Союзу до Криму юрбами їхали військові відставники. Простим людям давали квартири протягом 25 років, а чинам — протягом 2,5 місяця. Тепер вони також зчиняють хаос.

Утім, Кримський півострів з'єднується з Україною, з неї черпає енергоресурси та водопостачання. То чому він повинен бути тільки російським?! Це ж не споконвічно російська земля!

Нині новоспечений президент Криму по телебаченню розповідає, мовляв, усе, що належало Україні, ми націоналізуємо...

У глибині душі я — віруюча людина, молю Бога, щоб розум, справедливість, добро й віра восторжествували! Дуже сподіваюся, що уряд України відстоїть цілісність території.

Ніна МАКАРОВА.

Таганрог
Ростовської області.
Р.Ф.

Мал. Миколи КАПУСТИ.

Сепаратизм зупинятимуть гудками і попереджувальними страйками

Вийти на попереджувальний протест за місцем роботи закликав мешканців Донецької області бізнесмен Рінат Ахметов. Його відеозвернення з'явилося пізно увечері в понеділок. Приводом стало скасування мирної акції протесту в Маріуполі та захоплення будівлі управління Донецької залізниці, внаслідок чого припинено вантажні перевезення в регіоні. Ходу в приморському місті, в якій, очікувалося, візьмуть участь майже 30 тисяч працівників металургійних комбінатів, скасували після тривожних чуток про появу кулеметів та підготовку до нападу на мирних людей.

«Тому що люди втомилися жити в страху. Втомилися жити в терорі. Втомилися виходити на вулиці й потрапляти під кулі. По Донбасу ходять з автоматами, з гранатами. В містах бандитизм і мародерство. Це хіба мирне життя? Це хіба сильна економіка? Це хіба гідна робота і гідна зарплата? Ні! Саме тому люди хотіли вийти на марш миру», — зазначив Ахметов.

Він піддав різкій критиці так звану Донецьку народну республіку: «Скажіть мені, будь ласка, хто в Донбасі знає хоча б одного представника цієї ДНР? Що вони зробили для нашого краю, які робочі місця створили? Ходити з автоматами по містах Донбасу — це що, обстоювання прав донеччан перед центральною владою? Мародерствувати в містах і захоплювати мирних мешканців — це що, боротьба за щастя нашого краю? Ні! Це боротьба проти мешканців нашого краю! Це — боротьба проти Донбасу! Це — геноцид Донбасу!»

Власник компанії СКМ закликав о 12 годині у вівторок провести акцію протесту, яка розпочнеться із гудка на всіх підприємствах області. Ахметов запросив

автомобілістів та всіх мешканців приєднатися до акції.

Опівдні центральною вулицею Артема в Донецьку рушили десятки автомобілів, які постійно сигналізували. Машини їхали без будь-якої символіки — національної, партійної чи корпоративної. У Свято-Преображенському кафедральному соборі вдарили дзвони. Поблизу центру пролунала сирена — настільки гучно, що донеччанка Валентина Іванівна, яка приїхала з околиці та не знала про акцію, зізналася: спершу злякалася, бо подумала про найгірше. «А взагалі я за те, щоб був мир, щоб не стріляли, щоб те, що коїться у Слов'янську, припинилося», — сказала співрозмовниця.

«Обидві сторони повинні дійти якогось спільного рішення. Сісти разом і придумати. А ми просимо — вони нас не слухають, а вводять

сюди війська. І в місті анархія якась. У всіх зброя, мародерство процвітає», — зазначили в розмові з журналістом студенти Донецького національного технічного університету Володимир Івашенко, Кирило Джані-Заде та Олексій Філобоков.

Міський голова Олександр Лук'яненко сказав у вівторок, що акція «Донбас без зброї» відбувається на більшості підприємств міста. Її учасники виступають проти застосування сили будь-якою зі сторін. «Зброя і захоплення підприємств — це загроза найнебезпечнішим членам нашого суспільства», — зазначається у зверненні організаторів протесту, які закликали до мирного діалогу.

Андрій СЕРЕДА.

Донецька область.

Фото автора.

Діти зі Слов'янська евакуйовані до столиці

Днями власний кореспондент газети «Голос України» в Донецькій області отримала інформацію про те, що із дитбудинку Слов'янська до Києва евакуйовуються його вихованці. Ця операція проводилася дуже швидко задля безпеки малюків. Вона пройшла вдало. Таємно перевезено не лише сиріт і дітей із малозабезпечених сімей, а й цілі родини, які неспроможні були здійснити це самотужки. Наразі у столиці та передмісті виділено вже близько п'яти об'єктів з усіма необхідними умовами для проживання. Це й табори, і центри відпочинку. Ще близько ста осіб розмістили безпосередньо за 30 км від міста Слов'янськ.

Вирішити питання забезпечення евакуйованих їжею, одягом та всім необхідним допомагають волонтери і координаційні служби. Про це «Голосу України» повідомив керівник Київської міської служби у справах дітей Микола Кулеба.

— Ми розмістили лише мінімальну інформацію щодо евакуйованих, аби швидше зібрати все необхідне. Щодня телефонують небайдужі з пропозиціями допомогти постраждалим. Люди прагнуть самі привезти зібране. Також чимало журналістів намагаються всіляко потрапити до таборів, поспілкуватися з біженцями. Ми всім відповідаємо категоричною відмовою. Адже мало хто розуміє, який страх пережили ті діти, та й досі переживають. А все, що потрапило в пресу, знайшло свій відголос, — каже співрозмовник.

З'ясувалося, що до евакуйованих родин, які вже в перший день потрапили в репортаж одного з телеканалів, постійно надходять дзвінки з погрозами від су-

сідів, знайомих, які мають інші переконання. Як зізнався Микола Кулеба, сам центр реабілітації, звідки переправили постраждалих, днями розстріляли невідомі, а його директора декілька днів тримали в заручниках. На щастя, чоловіка відпустили.

ти, проте страх людей тільки посилюється.

— Нас благали і самі сім'ї, і була домовленість з координаторами в Слов'янську, тримати все в таємниці. Вивезення проходило швидко й неочікувано, щоб якнайменше сторонніх знали про нього. Зараз ми стежимо, аби у дітей із Слов'янська було все необхідне, проте допускаємо до самих центрів лише декількох уповноважених та довірених осіб, — чітко роз'яснив керівник Київської міської служби захисту дітей.

Одним із небагатьох довірених виявився волонтер-координатор Олексій. Він розповів, що понад 80 дітей віком від 2 до 14 років уже розміщено в київських центрах. За словами волонтера, необхідність у таких речах, як мийні засоби, канцелярське приладдя та, насамперед, продукти харчування, постає й далі.

— У столиці є кілька пунктів збору — на Дегтярівській, 3 та Голосіївській, 57, де приймаються жертвування. Насправді, ми не очікували такої віддачі та підтримки від громадськості. Це показує, що в Україні чимало небайдужих, з відкритим серцем людей, — каже Олексій.

Наталія МЕЛЬНИК.

Фото з Фейсбуку
В. АР'ЄВА.

І знову Путін відводить війська: блеф, маневр чи вже награвся?

Російські війська повинні відійти від українського кордону. Такий наказ уже втретє дав їм Путін. Про це прес-служба Кремля заявила в понеділок. Учора його продублював міністр оборони РФ Сергій Шойгу. Прес-служба МО Росії повідомила, що військові частини, які брали участь у навчаннях на полігонах Ростовської, Белгородської, Брянської областей, повернуться в пункти постійної дислокації. Мовляв, нині уточнюються маршрути, демонтуються наметові табори, формуються колони автомобільної і бронетанкової техніки.

Поки що в НАТО і в Білому домі не помітили жодних рухів російської військової сили у зворотному напрямку. Про це 19 травня заявив у Брюсселі генсек Альянсу Андерс Фог Расмуссен, а згодом і прес-секретар Держдепу США Джен Псакі. Спостерігачі констатують: поки що слова Кремля розходяться з його вчинками.

А в оборонному відомстві Росії стверджують, що відведення військ з тренувальних баз, розташованих поблизу кордону з Україною, відбудеться «протягом кількох днів».

Тепер експерти, політики й журналісти обговорюють чергову «загадку», намагаючись знайти відповідь на запитання: кремлівський «наполеон» блефує, маневрує чи вже награвся в солдатиків? Думки розходяться. Саме час вмикати тоталізатор.

Москва все-таки відведе свої війська від українського кордону, щоб зосередити їх у Центральній Азії, пише The Daily Beast. Видання цитує слова директора російського Центру політичних технологій Ігоря Буніна, який стверджує, що «розумним людям нарешті вдалося переконати його (Володимира Путіна. — Ред.), що він помилявся стосовно України». Мовляв, проросійські настрої виявилися не такими значними, як очікували в Кремлі, а забезпечення Луганської й Донецької областей занадто витратне для Росії. Крім того, третій етап санкцій завдав би значної шкоди російській економіці. Політолог вважає, що Кремль подасть «сигнал» бойовикам у східній Україні, що боротьбу настав час припинити...

«Путін програвати не хоче. Тому Президент РФ старанно відмовляється від «люб'язних» пропозицій взяти на себе відповідальність за український південний схід. ВВП, як я сподіваюся, розуміє: подібний крок став би для Росії реальною точкою неповернення. Нашій країні не потрібне у своєму складі постійне вогнище нестабільності. А всередині РФ південний схід України за визначенням не може бути нічим іншим.

Москві вигідний інший варіант: сильний південний схід усередині України й Росія як гарант прав дружніх нам українських територій. Тільки за такої формули «український налив» почне поступово сходити нанівець. Тому відведення військ від українського кордону та інші примирливі жести Москви — цілком логічне явище. Нам у жодному разі не можна вплутуватися учасником у внутрішньоукраїнську громадянську війну. Нам треба врятувати в наших відносинах із Заходом те, що ще можна врятувати», — така риторика російської газети «Московский комсомолец».

А от українські аналітики з трудом вірять у ширість слів «миротворця». Так, директор військових програм Центру Разумкова Микола Сунгуровський каже:

«Важко оцінювати слова Путіна про відведення військ. Треба дивитись, як розвиватиметься ситуація надалі. Як я розумію, російські війська на наших кордонах потрібні були для того, щоб не дати українським військам піти вглиб країни і тримати їх прикутими до кордону. Якщо зараз росіяни й відійдуть, то я не певен, що вони відійдуть з усіх напрямків». Експерт припускає: напрямок, на якому вони залишаться, стане головним, де будуть розвиватися подальші події.

На думку секретаря РНБО України Андрія Парубія, чергова заява ВВП забрати свої війська від наших кордонів — це не тільки спосіб зволікати з часом, а й спроба ввести в оману світову спільноту. «Насправді — це подвійна гра і подвійні стандарти», — вважає чиновник, передає «Інтерфакс-Україна».

Справжні плани Росії щодо коректування українського сценарію зберігаються в одній голові. Так, те, що відбувається, часом за межею здорового глузду сучасної людини, орієнтованої на європейські цінності та норми права. Однак стратегія Путіна не хаотична, а добре продумана на кілька кроків уперед. Навіть якщо він дійсно цього разу забере військові підрозділи в місця дислокації, то в будь-який момент може віддати їм наказ повернутися й увімкнути секундодомір. А цей крос подати як «перевірка бойової готовності».

Втім, повномасштабне військове вторгнення на материкову частину України, схоже, нині не забавляє російського «імператора». Він випробував нову, придуману ним війну, і це ноу-хау дало свої результати — східні регіони дестабілізовані, вогнище не згасає, що, власне, й треба було. При цьому Кремль усяляко відмежовується від подій на південному сході нашої країни, роблячи круглі очі й заявляючи, що терористичні дії — це «боротьба мирних громадян за свої права». Навіщо ж офіційно вводити війська, якщо ситуація й так запущена і працює на її винахідника.

Ольга ВАУЛІНА.

ФОТОФАКТ

Вінниця, виконавчий директор БФ «Подільська громада» Андрій Дручинський від імені вінничан вручає подяки заступнику командира окремого полку зв'язку з озброєння, підполковнику Андрію Лезову та заступнику командира 456-ї бригади транспортної авіації, підполковнику Анатолію Охріменку (зліва направо).

Фото Олександра ЛАПІНА (Укрінформ).

Більшість людей в Одесі загинули від випарів хлороформу

МВС та СБУ в столиці оприлюднили попередні дані розслідування трагедії в Одесі 2 травня. За словами керівника головного слідчого управління МВС України Віталія Сакала, під час масових заворушень між футбольними фанатами, з одного боку, та озброєних осіб — з другого, травмовано 250 осіб, 48 загинули. З них 6 людей від вогнепальних поранень, а десять — від падіння з висоти. Ще 32 особи загинули через отруєння газами та випарами, а також внаслідок контакту з димом і полум'ям під час перебування всередині палаючої будівлі профспілок.

Віталій Сакал зазначив, що для розслідування подій створено слідчо-оперативну групу. До її складу увійшли понад 200 працівників МВС та СБУ, у тому числі — майже 150 слідчих. «Правоохоронці відпрацьовують декілька версій. Це замовлення екстремістських груп для дестабілізації ситуації в області, діяльність керівників місцевої влади для дискредитації влади у Києві та неконтрольовані дії фанатів, радикально налаштованих провокаторів і бездіяльність міліції.

Окремо В. Сакал розповів про подробиці пожежі в Будинку профспілок Одеси, де загинули кілька десятків людей. За його інформацією, пожежа сталася через «коктейлі Молотова», які кидали із самого Будинку профспілок — третього та четвертого поверхів, та з боку наметового містечка.

«Слідчі вже отримали експертний висновок комплексної експертизи нафтопродуктів і паливно-мастильних матеріалів.

Згідно з ним, у пожежному смітті, вилученому з місця події, виявлено присутність хлороформу. Ця речовина не входить до переліку матеріалів, які використано для підпалу, однак вона була у приміщенні будинку. Хлороформ, як свідчать дані зазначеної експертизи, при вдиханні у великій кількості провокує зупинку дихання. Тому саме виділення вказаної сполуки під час горіння, очевидно, і спричинило загибель осіб, які опинилися в тому місці, де його було використано. Щоб ретельніше провести експертизу, ми направили запит до посольства Ізраїлю надати спеціалістів для незалежної експертизи. Вони мають дати відповіді на запитання, скільки було хлороформу, в яких пропорціях він був, чи змішаний з бензином або соляркою. Щоб розставити всі крапки над «і» у цих питаннях», — зазначив він.

У свою чергу міністр внутрішніх справ Арсен Аваков повідомив, що в

організації подій в Одесі активну участь брали місцеві політики та правоохоронці. «В оперативній розробці перебувають 22 підозрювані. Наразі заарештовано 12 людей, п'ятьох суди помістили під домашній арешт, а ще двоє підозрюваних перебувають у лікарні, — зазначив очільник МВС.

Глава СБУ Валентин Наливайченко повідомив, що спецслужби фіксують участь у трагедії злочинної групи за сприяння представників влади. «Небезпека з'являється кожного дня. 18 травня на Куликовому полі в Одесі було не допущено скоєння терористичного акту. Зловмисники планували у місці скупчення понад півтори тисячі людей здійснити підлив автомобіля. Нині затримано трьох співробітників приватної охоронної структури, які здійснювали приховане візуальне спостереження за Куликовим полем, та громадянина Республіки Білорусь, активіста радикальної проросійської структури. Розпочато кримінальне провадження за ч.1 ст. 14, ч.1 ст. 258 КК України. Тривають оперативно-розшукові заходи та процесуальні дії, — заявив Валентин Наливайченко.

Олександр ПЕКНИЙ.

ХРОНІКА

Подарували форму бійцям територіальної оборони

Народний депутат України Олег Осуховський від імені парламентської фракції та Рівненської обласної організації ВО «Свобода» передав триста комплектів військової форми Рівненському батальйону територіальної самооборони. За словами парламентарія, фракція «Свободи» цьогоріч відмовилася від розміщення рекламних щитів на підтримку свого кандидата у Президенти, а заощаджені на цьому кошти передала на потреби української армії.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

3 війни не повернулися дев'ятеро мешканців краю

Уранці 19 травня у Слов'янську Донецької області загинув ще один десантник з Житомирської області. Блокпост українських військовослужбовців було обстріляно з міномета із засідки на території дитячого садочка. Як повідомили в облдержадміністрації, загиблий солдат мінометного підрозділу 95-ї окремої аеромобільної бригади Геннадій Беляк із села Рихальське Ємільчинського району, 1978 року народження. Без батька залишилося двоє дітей. Один із поранених десантників — з цього ж села. Другий — із Бердичівського району. За словами голови ОДА Сидора Кізіна, Житомирщина зазнає чи не найбільших втрат у боротьбі з терористами, бо головний тягар у протистоянні з ними ліг на житомирських десантників. Станом на 19 травня загинуло дев'ятеро мешканців області — бійців 95-ї окремої аеромобільної бригади.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

На службу заступив батальйон «Херсон»

На патрулювання вулиць обласного центру та чергування на блокпостах вийшли бійці нового патрульного батальйону «Херсон», набраного з добровольців. У місті вони забезпечуватимуть охорону громадського порядку із звичайними гумовими палицями та іншими стандартними спецзасобами, але табельна вогнепальна зброя для них також передбачена, кажуть в обласному управлінні МВС. За словами заступника начальника УМВС, полковника Олега Когляка, на сьогодні у батальйоні «Херсон» 31 борець пройшов підготовку і розпочав несення служби, 19 проходять вишкіл, ще 97 — медкомісію. Загалом планують набрати двісті осіб. Грошова винагорода для його бійців «стартує» від чотирьох тисяч гривень.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсон.

Артисти підтримали вояків благодійними концертами

Під час виступів художніх колективів Вінниччини на підтримку Збройних Сил України зібрано понад 40 тисяч гривень.

Мистецький захід, що тривав упродовж тижня, відбувся за сприяння міськради обласного центру. Артистам безплатно надали кращі зали і сценічні майданчики Вінниці. Організували концерти благодійний фонд «Подільська громада», Центр концертних та фестивальних програм, міський Палац мистецтв «Зоря» і танцювальний ансамбль «Барвінок».

«Загалом вдалося зібрати більше сорока тисяч гривень, — розповів виконавчий директор благодійного фонду «Подільська громада» Андрій Дручинський. — Для підрозділів, що дислокуються у Вінниці, придбали 10 радіостанцій, 15 акумуляторних ліхтарів, оргтехніку».

Як зазначив заступник командувача Повітряних сил ЗСУ, полковник Олег Грунтковський, це не перша допомога, яку надали вінничани військовим підрозділам. Частини отримали пальне, авіаційні та автомобільні шини, акумулятори, побутові прилади.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Прем'єр-міністр Росії Дмитро Медведєв в інтерв'ю Bloomberg заявив, що Росія ніколи не брала на себе зобов'язань гарантувати цілісність України. «По-перше, ми нічого нікому не повинні гарантувати, бо ми ніколи не брали на себе жодних зобов'язань на цю тему», — відповів російський прем'єр на запитання, чи може він ствердити, що Луганська і Донецька області не стануть частиною Росії

Канцлер Німеччини Ангела МЕРКЕЛЬ закликала Президента Росії прийняти результати президентських виборів в Україні і з повагою поставитися до рішення українських виборців, — *передає «Дойче велле»*

У Таїланді — воєнний стан

Учора армія Таїланду оголосила воєнний стан. Це рішення військові пояснили необхідністю відновити порядок після декількох місяців антиурядових протестів, у результаті яких загинули 28 осіб і сотні отримали поранення, інформує Франс Пресс.

В офіційній заяві командування йдеться: мета введення воєнного стану — «відновлення миру і порядку заради людей». Військові підкреслили, що цей крок не є переворотом. Утім в уряді заявили, що армія перед заявою не проводила консультації з владою про це рішення. У відповідності з Конституцією Таїланду армія має право оголосити во-

єнний стан у разі, якщо необхідно терміново вжити заходів для гарантування безпеки в суспільстві.

Нагадаємо: опозиція з листопада 2013 року домагається усунення від влади династії Чінават. 7 травня Конституційний суд Таїланду ухвалив, що виконувач обов'язків прем'єр-міністра Інглак Чінават має покинути свій пост. Вона була виз-

нана винною в перевищенні посадових повноважень.

Зараз на вулицях столиці Таїланду проходять два багатоденні мітинги прихильників і супротивників чинного уряду. Політичні противники знаходяться по різні боки річки Чаопрайя, щоб уникнути можливих зіткнень.

На знімку: тайські солдати зайняли позицію на вулиці поруч із Центром забезпечення миру і порядку в Бан-коку.

Фото
Xinhua/
Укрінформ.

Путін не сказав кримським татарам «вибачте»

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Володимир Путін провів у Сочі нараду з представниками громад кримських татар. Формальний привід був — 70-річчя депортації кримських татар. Але запросили тільки своїх — колабораціоністів. Кримські татари, що не страждають на безпам'ятство, до Путіна не приїхали.

У кращих традиціях правонаступниці СРСР на зустрічі із синами та онуками депортованих у травні 1944 року не було нічого сказано про тих, хто відповідає за геноцид кримськотатарського народу. Здавалося б, слово «вибачте», вимовлене президентом РФ, стало б актом милосердя й жалю до тисяч безвинних людей, які постраждали тільки за те, що в них була «неправильна національність». Утім Володимир Путін, вірний син свого спеціального відомства, знову затяг стару пісню про ворогів Росії. «Треба не допустити втягування народу Криму у спірні питання між Україною й Росією», —

закликав він. «Спірні питання», як вважають в Україні (і в ООН), виникли з вини Кремля, у результаті окупації Криму та порушення всіх припустимих норм міжнародного права й тих договорів між Україною й Росією, де стоїть підпис Москви.

Путін дав пораду гостям із Криму: «Не можна захищати інтереси кримських татар, що проживають у РФ, у парламентах інших країн». Керуючись путінською логікою, можна сказати, що «не можна захищати за допомогою зброї й армії «російськомовних громадян» за межами РФ. Це правова аксіома. А в путінській фразі, що він

«готовий слухати всіх, а працювати тільки з тими, хто думає про благо людей», повторюється імператив хазяїна Кремля: «Він — ворог нашої справи!». Це путінська улюблена фраза.

Особовий склад тих, хто приїхав на зустріч із президентом, був на всі сто відсотків готовий «працювати з Росією». Одразу глава держави нагородив усіх присутніх медаллю «За повернення Криму Росії». Ймовірно, мине зовсім небагато часу — і ця медаль стане ідентифікаційним знаком зрадників кримськотатарського народу. Усі, хто не готовий «працювати з Путіним», дійсні, справжні лідери кримськотатарського народу — Мустафа Джемільєв і Рефат Чубаров до Сочі не приїхали. Їх просто не запросили.

Власний кореспондент
газети «Голос України»
в РФ

Віктор ТИМОШЕНКО.

Енергетична спільнота — «за» і «проти»

Запропонований Польщею проект Європейської енергетичної спільноти (з метою ліквідації залежності від російських поставок енергоносіїв), що, як видавалося на початку квітня, однозначно схвально був сприйнятий у Брюсселі та столицях країн — членів ЄС, може стати предметом гострої дискусії на лінії Варшава — Берлін.

Підставу для такого твердження експерти вбачають у критичних висловлюваннях на тему енергетичної спільноти, які прозвучали з вуст єврокомісара з питань енергетики (а одночасно політика німецького ХДС) Гюнтера Еттінгера. В інтерв'ю газеті «Франкфуртер альгемайне цайтунг» єврокомісар, зокрема заявив, що «не погодиться на визначену політично єдину (для всього ЄС) ціну закупівель газу», бо «для Євросоюзу газ є товаром, а не політичною зброєю». Не зняло питань і комюніке

речниці єврокомісара, в якому пояснюється: «Комісар Еттінгер значною мірою погоджується із запропонованим прем'єром Дональдом Туском планом енергетичної спільноти», але щодо одного із його пунктів — спільних євросоюзівських закупівель газу — має попрацювати робоча група.

У роз'ясненні речниці чітко дала зрозуміти: Еттінгер не погоджується, зокрема, на запровадження ЄС індексування цін газу до цін нафти, яку використовує у своїх довгострокових контрактах

на поставку блакитного палива «Газпром». Варто також зауважити: саме у згаданому інтерв'ю пан Еттінгер закликав український уряд «врегулювати рахунки за газ» та висловив думку, що наша країна повинна платити за тисячу кубометрів цього енергоносія від 350 до 380 доларів США — «стілки, скільки в середньому платять країни ЄС», а пропонувану Росією ціну — 485 доларів — назвав необґрунтованою.

Коментуючи висловлювання євросоюзівського чиновника, Дональд Туск заявив: «Виразно видно, що триває якась внутрішня дискусія чи навіть суперечка всередині німецької політики». Він особисто «наразі спокійно займається тим, що Польща старается зробити», тобто «досягти одностайної позиції в ЄС».

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.
Варшава.

ПЛАНЕТА

Швейцарія слідом за ЄС поглиблює санкції

Від учора уряд Швейцарії розширив список осіб, які підпадають під санкції через кризу в Україні, додавши до нього 13 імен. Про це повідомили в Державному секретаріаті економіки цієї країни. У відомстві пояснили, що такі заходи мають на меті «перешкодити обходу міжнародних санкцій, пов'язаних із ситуацією в Україні». Серед 13 нових осіб у переліку — перший заступник голови адміністрації президента Росії В'ячеслав Володін, так званий прокурор Криму Наталія Поклонська, «народний мер» Слов'янська В'ячеслав Пономарьов, сепаратисти Ігор Безлер та Ігор Какідзянов, начальник Центральної виборчої комісії (ЦВК) «Донецької народної республіки» Роман Лягін, а також народний депутат України Олег Царьов. Новий чорний список повторює той, що минулого тижня ухвалив Європейський Союз, **передає УНІАН.**

Балкани: спека після повені

Учора в Боснії і Герцеговині було оголошено траур за загиблими під час повені, а в Сербії тривала евакуація людей із затоплених районів. Нагадаємо: понад 1,6 мільйона мешканців цих двох балканських країн по-

терпають від нищівних повеней. Мільйон боснійців — більш як чверть населення — не мають доступу до питної води. Понад 100 тисяч людей залишили затоплені будинки.

Як уже повідомляв «Голос України», цей паводок вважають найбільшим за понад століття. Упродовж трьох діб випала трьохмісячна норма опадів. Вода зруйнувала будинки, дороги і забрала принаймні 47 життів на Балканському півострові. Водночас влада побоюється спалаху епідемії, бо після злив синоптики прогнозують 30-градусну спеку, **передає Євроньюс.**

Америка Болгарії подарувала два літаки

Уряд США подарував Болгарії два безпілотні літальні апарати RQ-11 Raven. Їхня вартість — приблизно три мільйони доларів. Вони вже надійшли на озброєння Сухопутних військ Болгарії та використовуються для військової розвідки. Безпілотники також можуть провадити за будь-яких кліматичних умов зйомку затоплених районів, зруйнованих об'єктів і вести пошук людей у морі, в горах та на суші. На них можна встановлювати спеціальну зброю, яка здатна знищити й людини.

Міністерство оборони Болгарії нагадало: за допомогою літальних апаратів RQ-11 Raven було виявлено

місце, де переховувався терорист № 1 — Осам бен Ладен. Їх використовували для виявлення викрадених ісламістським угрупованням «Боко Харам» школярів на північному сході Нігерії.

Ярослав СЕРГІЄНКО.

Хакерська битва між Вашингтоном та Пекіном

Уряд США звинуватив п'ятьох офіцерів китайської армії в хакерських атаках на приватні американські компанії з метою отримати конкурентні переваги. Це перша подібна справа про кібернетичне шпигунство. Генеральний прокурор США Ерік Холдер сказав, що порушення кібербезпеки з боку китайських військових були значні й потребують «рішучої відсічі». За словами американських прокурорів, китайські офіцери викрадали торговельні таємниці й службові документи у п'яти приватних компаній і однієї профспілки. За словами представників ФБР, хакерські атаки, вчинені протягом 2006—2014 років, завдали значної шкоди американським компаніям, а кількість потенційних жертв, ймовірно, зростає. Президент США назвав кібератаки реальною загрозою безпеці й економіці США. У минулому Китай заперечував причетність до хакерських атак у США та заявляв, що проти нього теж здійснюють хакерські атаки, **повідомляє «Бі-бі-сі».**

Запровадження економічних санкцій проти Росії призведе до «холодної війни»?

Лідерів ЄС та його «локомотива» — Німеччини дедалі більше критикують за неефективну стратегію щодо політичної кризи в Україні. Ряд політиків консервативного блоку ХДС/ХСС зажадали жорсткішого курсу ФРН до Москви. Але критики не пропонують власних варіантів для стабілізації ситуації в Україні, крім як найшвидшого запровадження третього ступеня економічних санкцій проти Росії.

Що проблематично, оскільки загрожує економіці самої Німеччини, про що застерігає великий бізнес. Якщо на початку кризи канцлер Ангела Меркель, міністр закордонних справ Франк-Вальтер Штайнмаєр заявляли про якнайшвидше застосування санкцій, то тепер вони вважають, що це можливо у разі зриву Москвою дострокових президентських виборів в Україні. Однак яких саме заходів буде вжито, дотепер невідомо: Єврокомісія ще розробляє спільну позицію, яку були б готові підтримати всі 28 країн — членів ЄС.

Що ж загрожує Росії, якщо вона все-таки проігнорує заклики Заходу дати Україні спокій?

Біля небезпечної межі

Третій ступінь санкцій, які зараховують до «жорстких» і називають секторальними стосовно РФ, має зачепити певні сектори російської економіки. Президент США Обама перелічив галузі російської промисловості, які можуть постраждати після їх запровадження: фінансова, енергетична, гірничо-металургійна, машинобудівна, оборонна та інші. Йдеться про поставки російських енергоресурсів, а також про обмеження імпорту й експорту певних товарів. Експерти вважають: такі заходи призведуть до того, що торгівля та операції на ринку ЄС і РФ, а також між США і Росією будуть обмежені або взагалі припиняться.

Знову-таки, коли буде запроваджено третій ступінь санкцій, і де проходить та сама червона лінія, небезпечна межа, за якою вже не вдасться зупинити введення жорстких обмежувальних заходів, — невідомо. Починаючи з самого початку кризи і практично до кінця квітня щоразу йшлося про те, що їх буде запроваджено після того, як... «Як» в Україні відбувалося вже не раз, а Захід усе зволікає...

Скоро казка мовиться

Суперечки навколо запровадження економічних санкцій ідуть найжорсткіші, і головне питання з цього приводу: «Як швидко Захід готовий їх запровадити?». У США відразу — після політичного рішення, оскільки законодавча база для цього є: достатньо спеціального указу президента.

Для запровадження санкцій у ЄС немає законодавчої бази, що дозволяє зачіпати певні сектори економіки — для цього необхідно розробити нові правові механізми. Усі країни-учасниці повинні прийняти рішення, яке

визначить, як далеко можуть поширюватися обмежувальні заходи. І якщо в них не виникне принципових розбіжностей, санкції можуть бути введені дуже швидко.

Країни ЄС, як і США, мають досвід застосування різних санкцій. Наразі вони з боку ЄС діють стосовно 30 країн, з боку США — стосовно 10. Зокрема, проти Північної Кореї, Судану, Зімбабве. Але ці країни майже не інтегровані у світову економіку і небагато втрачають внаслідок сан-

кцій. Експерти вважають, що запровадження їх стосовно такого глобального гравця, як Росія, на політичному рівні досить проблематично, оскільки вони можуть зачепити й самі країни, що їх ініціювали.

«Чорні списки» і заморожені переговори

Проти РФ уже запроваджено деякі санкції. На початку березня лідери країн ЄС домовилися про наступний частий план санкцій проти Росії. По-перше, ЄС заморозив переговори з Москвою про лібералізацію візового режиму та нову основоположну угоду з нею. Другий ступінь санкцій, що вже діє, передбачає заборони на в'їзд і заморожування активів у країнах ЄС для певного кола осіб. У березні до такого «чорного списку» було внесено 33 громадян РФ і України, яких у Брюсселі вважають відповідальними за ескалацію ситуації в Криму та анексію півострова. 28 квітня до списків внесено ще 15 осіб. Санкції було також застосовано проти кількох

лідерів сепаратистських угруповань на сході України. Росію виключили з «великої вісімки».

США також запровадили візові обмеження й заарештували рахунки ряду осіб, наблужених до російського уряду. Ухвалено рішення про санкції проти банку «Россия» і ще 17 комерційних підприємств, що мають зв'язки із президентом Путіним. Діють також обмеження на експорт у Росію високотехнологічних товарів подвійного призначення, тобто таких, які можуть бути використані й у військовій сфері.

На перший погляд, безпосередні наслідки таких санкцій несуттєві. Але непрямі — досить болючі: зріс вплив капіталів, багато інвесторів сумніваються, чи варто їм іти на російський ринок, рубль упав. МВФ уже знизив свій прогноз економічного зростання в Росії на 2014 рік з 1,3 до 0,2 відсотка.

Але Україна розчарована: тільки найвний може припускати, що такі заходи змусять Москву повернути їй Крим, а також істотно вплинути на російську економіку. Та ще й так, що Кремль буде змушений змінити свою стратегію.

Але все-таки вони послужили стримуючим чинником: хто б сумнівався, що Росія без відповідної міжнародної дипломатичної реакції ще агресивніше поведе б себе на сході України?

Політики мають працювати краще

Ефективним методом впливу на Росію можуть бути довгострокові санкції. Але запровадити їх у нинішній ситуації вкрай складно, оскільки вони нагадують бумеранг, що повертається назад. А Путін пригрозив негативними наслідками для західних енергетичних концернів на російському ринку в тому випадку, якщо Захід продовжуватиме політику санкцій, а «вони є в нього». Тому й великий бізнес закликає уряди країн ЄС, політиків працювати краще, шукати політичні шляхи виходу з кризи. Адже російська «Роснефть» має ділові зв'язки з низкою закордонних партнерів, наприклад, з американською фірмою ExxonMobil, норвезькою Statoil, італій-

ською Eni. Німецький енергетичний концерн E.ON у минулі роки помітно розширив ділову активність у Росії. Цей найбільший із німецьких енергетичних гігантів, починаючи з 2007 року, інвестував у Росії загалом приблизно 6 млрд. євро, головним чином, у будівництво електростанцій. Тому ймовірність відповідних санкцій Росії велика. Уповноважений уряду ФРН з міжсуспільного співробітництва Німеччини з Росією Гернот Ерлер вважає, що відповідні санкції Москви можливі у разі, якщо Захід вживе додаткових штрафних заходів. Тоді, каже він, постане питання, «чи можна буде взагалі утримати під контролем спіраль санкцій і санкцій у відповідь». Такий розвиток подій став би, за словами Ерлера, початком нової «холодної війни».

«Не є доречними...»

Комісар ЄС з енергетики Гюнтер Еттінгер минулої п'ятниці обговорив на зустрічі міністрів енергетики ЄС кризу навколо України і проблему безпеки поставок російського газу. Еттінгер висловив сподівання на швидке порозуміння сторін у газовому конфлікті РФ і України. «Ми працюємо над пошуком рішення, і я на-

лаштований порівняно оптимістично, що через 10–14 днів нам удасться знайти відповіді на всі відкриті питання», — заявив він. Україна відмовляється платити за російський газ за новою ціною 485 дол. за тис. куб. м. «Ми ведемо переговори про вартість тисячі кубометрів», — повідомив Еттінгер.

Єврокомісар також оприлюднив свою позицію з приводу обмежень проти РФ: «У зв'язку із кризою ми в ЄС розглядаємо можливі санкції стосовно Росії. Але в тому, що стосується енергетичної галузі й особливо поставок газу, санкції не є доречними».

Міністр закордонних справ Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр закликав до обережності в питанні подальшої жорсткості штрафних заходів проти РФ на тлі українського конфлікту, а санкції не повинні стати самоціллю. «Ми маємо уникнути автоматизму (у прийнятті санкцій. — Авт.), який веде у глухий кут і не залишає можливостей для політичних ма-

неврів», — сказав він, закликавши до співробітництва з Москвою замість конфронтації.

Також Штайнмаєр не згодний із критикою його політики щодо України й Росії: «Було б безвідповідальним не вживати всього можливого, щоб домогтися деескалації цього небезпечного конфлікту, і не шукати шляхів мирного врегулювання». За словами Штайнмаєра, йому невідома стратегія, яка гарантувала б успіх у розв'язанні конфлікту навколо України.

Німецький бізнес думає

Німецький бізнес за певних умов готовий розділити тягар економічних санкцій проти Росії. Про це в неділю, 18 травня, заявили в інтерв'ю газеті «Welt am Sonntag» президент Федерального об'єднання німецької промисловості Ульріх Грілло і президент Федерального об'єднання німецьких банків Юрген Фічен.

«Якщо буде ухвалено рішення про запровадження санкцій, ми, звичайно, візьмемо в цьому участь», — заявив Юрген Фічен. Ульріх Грілло вважає, що політики чудово розуміють, до яких наслідків може призвести застосування економічних санкцій.

Водночас два високопоставлені підприємці виправдовують позицію, яку німецький бізнес займає в українській кризі. Вони категорично відкидають критику на адресу топ-менеджерів, котрі продовжують підтримувати контакти з Росією. На думку Фічена, було б великою помилкою зруйнувати економічні відносини: «Чи повинні ми закрити всі наші фабрики в Росії, відректися від усього, що там створювалося роками спільної роботи? Я вважаю це в корені неправильним, і політики не чекають цього від підприємців».

Міністр фінансів ФРН Вольфганг Шойбле, відповідаючи на запитання, якої шкоди може бути завдано економіці Німеччини, в якій понад 300 тис. робочих місць так чи інакше пов'язані з Росією, зазначив: «Ніхто не повинен помилятися: якщо Росія не повернеться до міжнародних зобов'язань, якщо не визнаватиме Конституцію України, то наше партнерство не буде розвиватися, як колись. У нас немає залежності від Росії, і я вважаю, що Росія може більше втратити». При цьому, на його думку, основним завданням є розв'язання української кризи дипломатичними методами.

Валентина ПИСАНСЬКА. (За матеріалами німецьких інформагентств і ЗМІ)

Берлін. Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ПРЕС-КЛУБ

В Ужгороді видали англомовний міжнародний медичний журнал

Презентація першого числа міжнародного медичного журналу — одного з перших в Україні, що видається у співпраці вишів кількох країн, — «Inter medical journal» (на знімку) — відбулася в Ужгородському прес-клубі.

Часопис є міжнародним медичним виданням, засновниками якого стали Ужгородський національний університет, Кошицький медичний університет імені Шафарика, Асоціація судової стоматології України, стоматологічна поліклініка УЖНУ. Як розповів головний редактор, професор Юрій Переста, видання зареєстроване в Україні і Словаччині. Йому присвоєно номери ISSN та EV. Це унікальне галузеве міжнародне видання, яке пройшло ратифікацію у Словаччині (тобто Європейському Союзу), а також має окремий шифр Європейської асоціації видавництва.

«Часопис важливий передусім тому, що сьогодні основною вимогою вищої атестаційної комісії в Україні є необхідність принаймні однієї публікації у зарубіжному виданні, — розповів Юрій Переста. — Професори, лікарі, інтерни, студенти на сторінках «Inter medical journal» зможуть друкувати матеріали і в такий спосіб інтегруватися в науковий простір Євросоюзу, розвивати наукові напрями спільно із багатьма клініками Європи».

«Журнал — англомовний, відтак сприятиме розповсюдженню наших досягнень у Європі, обміну знаннями, розвиткові співпраці з медичними школами. Важливо, що він матиме свою інтернет-адресу і в Україні, і в Словаччині, а також буде доступним у бібліотеках обох країн. «Inter medical journal» — необхідна складова у стратегії здобуття Ужгородським національним університетом статусу дослідницького вишу і є фактично визнанням медиків нашого вишу в Європі», — додав Юрій Переста.

Професор Андрій Єнча, заступник головного редактора зі словацького боку, наголосив, що світом сьогодні керує наука, а Україна разом із Словаччиною мають достатньо потенціалу, аби наука у наших державах стояла на першому місці. Він також розповів, що у першому номері розміщено 41 статтю науковців з України, Словаччини, Угорщини та Мексики. Україну представили автори медичних вузів Львова, Івано-Франківська, Києва, Ужгорода, Харкова та Запоріжжя.

Ірина БРЕЗА, Василь НИТКА.

Ужгород.

Фото Ірини БРЕЗИ.

На Хмельниччині з виправних установ випустять понад 400 ув'язнених. Ще майже півтори сотні засуджених до покарань, альтернативних позбавленню волі, буде знято з обліків підрозділів кримінально-виконавчих інспекцій. Відповідно до закону звільнення відбуватиметься протягом трьох місяців, інформує наш власкор Ірина Козак

Прокуратура Рівненщини встановила, що в одному з ліцеїв обласного центру в учнів вимагали плату за навчання під виглядом «благодійних» внесків. Протягом минулого і в цьому році на рахунок закладу від ліцеїстів надійшло 1,1 мільйона гривень, повідомляє наш власкор Олександра Юркова

ДО 200-РІЧЧЯ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Виявили почуття в колажі

Днями Національний музей імені Тараса Шевченка привітно розчинив двері для дітей і молоді з обмеженими фізичними можливостями. Захід відбувся за сприяння й підтримки волонтерського об'єднання «Крила» і народного депутата України Дениса Дзензерського.

Діти побачили речі поета й художника та ознайомилися зі спадщиною Кобзаря, у тому числі й картинами, виконаними в різних техніках: малюнок, акварель, сепія, офорт.

«Звичайно, розвивати дітей духовно й культурно треба з раннього віку. Напередодні Міжнародного дня музею ми вирішили організувати для дітей з

інвалідністю цікавий захід, дати їм можливість дізнатися щось нове і пізнавальне», — зазначив народний депутат Денис Дзензерський.

Маленькі гості з великим зацікавленням вивчали мистецтво виготовлення арт-колажу. І навіть продемонстрували власну майстерність.

Фото прес-служби депутата.

У слові Кобзаря наша національна гідність

У Черкасах відкрито Шевченківський форум «Свою Україну любить», а також міжнародне літературно-мистецьке свято «В сім'ї вольній, новій».

У заходах, приурочених до 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка, беруть участь майже сто письменників, перекладачів, громадських діячів з усіх куточків України та із семи країн. Шевченкознавці уже побували у Чигирині, Су-

ботові, Моринцях, виступили на відкритті пам'ятника Кобзареві у містечку Вільшана Городищенського району.

Учасники Шевченкіани проведуть зустрічі з жителями міст і сіл Черкащини, а 22 травня прибудуть до Канева.

Традиційна піша хода «Останнім шляхом Кобзаря», молитва на могилі українського генія і про рока духовно об'єднає всю країну, переконані учасники форуму: письменник, Герой України Юрій Мушкетик, поетеса Леся Мудрак, академік НАН України Микола Жулинський, журналіст Станіслав Черній (на знімку вгорі зліва направо).

— У слові Кобзаря черпаємо ми і силу, і впевненість, і національну гідність, — зазначив на одній із зустрічей відомий літератор і видавець, лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка Михайло Слабошпицький.

І це справді так.
Лідія ТИТАРЕНКО.
Черкаська область.
Фото автора.

Літній відпочинок буде за розкладом

Принаймні таке обіцяють посадовці Полтавщини.

Середня вартість дитячої путівки у заміські оздоровчі заклади Полтавщини становитиме 2675 гривень. Ідеться про повноформатний відпочинок тривалістю 21 день із харчуванням. Звісно, за нинішньої фінансової скрути такі гроші можуть сплатити не всі батьки. Тож за кошти місцевих бюджетів, профспілок, спонсорів на пільгових

умовах оздоровлюватимуть 57,7 тис. дітей, які потребують особливої соціальної уваги. Насамперед це сироти і ті, хто позбавлений батьківського піклування, а також хлопчики і дівчатка із багатодітних та малозабезпечених родин.

Дешевші, але не менш змістовні канікули юній зміні краю запропонують 752 заклади з денним перебуванням, дев'яносто таборів праці та відпочинку, шістнадцять на-

метових містечок. Не скасовуватимуть і організовані поїздки дітей Полтавщини до моря. Зокрема, відділом у справах сім'ї та молоді ОДА вже закуплено 900 путівок у дитячі оздоровниці Скадовського району Херсонської та Приморського району Запорізької областей. Ще 120 школярів відпочиватимуть у відомому одеському таборі «Молода гвардія».

Василь НЕЙЖМАК.
Полтавська область.

Малеча справила входуни

Новий дитячий садок відкрито в Одесі на вулиці Мельницькій на Молдованці.

Це не перший зведений за останні роки дошкільний заклад. У місті працює ціла програма зі збереження й розширення їх мережі.

Новий дитсадок розрахований на 120 маленьких одеситів віком від двох до шести років.

У ньому функціонуватимуть шість груп, у тому числі й спеціалізовані — для дітей з порушеннями мовлення. Заняття з ними проводитимуть висококваліфіковані лікарі-логопеди.

Садок оснащено сучасним устаткуванням,

меблями, технічними засобами навчання. Для новоселів придбали багато іграшок.

У рамках зазначеної програми в Одесі також було відкрито спеціальний дитячий садок №50 для дітей з порушеннями розвитку.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.
Одеса.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Міліціонера впіймали на амфетаміні

На Прикарпатті затримано дільничного інспектора Коломийського міськвідділу УМВС. Капітан міліції за 250 гривень придбав у мешканця сусіднього райцентру Снятин психотропну речовину — амфетамін. За фактом прокуратурою області розпочато кримінальне провадження.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківська область.

Зламали ліфти, щоб спровокувати городян

У Сумах невідомі протягом двох днів вивели з ладу понад тридцять підйомників. Повідомлення про пошкодження ліфтів надходили до центрального диспетчерського пункту з усіх куточків обласного центру.

«Це — провокація перед президентськими виборами, — прокоментував ситуацію керуючий справами Сумської міськради Віктор Волонтирець. — Раніше, щоб викликати невдово-

лення сумчан, місто намагалися засипати сміттям, а тепер взялися за ліфти».

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.

ЦИФРА

На 4,2 відсотка зросли у Полтавській області ціни на продукти харчування у квітні цього року. Найбільше — майже на 15 відсотків — подорожчали овочі та фрукти. Водночас трохи подешевшали яйця, молоко та сало.

Вл. інф.

Забруднювач повітря заплатить мільйонний штраф

На Хмельниччині господарський суд стягнув зі столичного товариства до місцевого бюджету 110 тис. грн. У таку суму оцінили збитки від забруднення довкілля, завдані філією підприємства, що працювала у Кам'янці-Подільському. Підприємці спалю-

вали газ без відповідного спецдозволу, через що в повітря потрапили значні обсяги метану, ртуті, оксидів азоту, повідомив Хмельницький міжрайонний прокурор з нагляду за додержанням законів у природоохоронній сфері Володимир Гончарук. Ще більшу суму — 1,2 млн. грн. — заплатить славутський комбінат «Будфарфор».

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.

Випробовуватимуть новітні зразки зброї

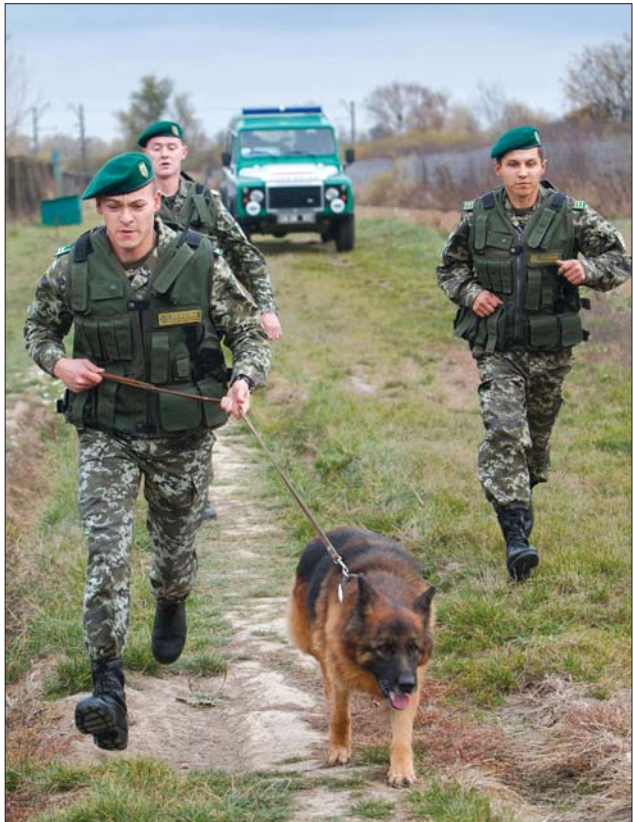
До Чернігова перебазується дослідний науково-військовий центр ЗСУ, який до цього дислокувався в Феодосії. Про це повідомив на брифінгу начальник регіонального медіа-центру Міністерства оборони України Вадим Мисник. Центр проводитиме експериментальні випробування майже всіх видів зброї. Діятиме він на базі територіального командування «Північ». Планується, що для дослідницької роботи заклад використовуватиме військові полігони, розташовані та території області, а також аеродром «Півці».

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернівці.

Останній кілометр африканці не здолали

Прикордонники затримали чотирьох мігрантів, які прямували до Словаччини. Військовослужбовці відділу «Стужиця», що охороняє державні рубежі у гірському Великоберезнянському районі, інформацію про рух групи невідомих у бік кордону отримали заздалегідь. Тож операцію із затримання провели оперативно. Чоловіки, яких зупинили «зелені берети», пояснили, що вони вихідці із Сомалі. До Євросоюзу намагалися потрапити у пошуках кращого життя. Правопорушників доставлено у підрозділ.

Василь НИТКА.
Закарпатська область.
Фото надане прес-службою загону.

Прикордонники Чопського загону на службі.

Найкращі ринки — у Вінниці та Сумах

За результатами огляду-конкурсу, проведеного Всеукраїнським союзом споживчих товариств (Укркоопспілка, КООП Україна), в номінації «Ринки обласних центрів» кращими в 2013 році стали «Центральний» та «Урожай» Вінницької облспоживспілки та «Центральний» міста Суми.

«Головним аргументом у визначенні переможців була відсутність скарг від підприємців, які торгують на ринках, — каже голова правління Вінницької облспоживспілки Василь Подолян. — У цій номінації ми отримали найбільшу кількість балів. Крім того, журі належно оцінило інвестиційну складову в модернізації торговельних об'єктів. Взяли до уваги і

збільшення кількості місць для сільгоспвиробників».

За його словами, ринки Вінниці за сервісом і якістю обслуговування цілком здатні конкурувати із подібними закладами низки європейських країн. «Ми активно вивчаємо досвід роботи сусідньої Польщі, — продовжує Василь Подолян. — Повірте, покупці не знайдуть великих розбіжностей у нашій роботі, адже наші підприємці надають такі самі послуги, як і польські колеги».

До речі, Укркоопспілка — одна з найстаріших торговельних організацій України, яка об'єднує понад чотириста ринків. Загалом їх у державі 2,6 тисячі.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.

Вода у Тернополі подорожчає

Про це жителів обласного центру попередили у комунальному підприємстві «Тернопільводоканал». Мотиви традиційні: подорожчання паливно-мастильних та інших матеріалів, електроенергії, інфляційні процеси. Щоправда, додався ще один: МВФ вимагає, щоб ціна на житлово-комунальні послуги відповідала економічно

обґрунтованому рівню.

А ось щодо зарплат і пенсій таких вимог немає, їх фонд взагалі запропонував заморозити.

Починаючи з липня, послуги з постачання води та водовідведення коштують орієнтовно 7 грн. 50 коп. (за кубометр) за теперішніх 5 грн. 48 коп. Тернопільських споживачів

ФОТОФАКТ

У Києві, біля Шевченківської райдержадміністрації, відбулася мирна акція протесту підприємців. Її головна мета — нагадати владі про проблеми, які склалися сьогодні в місті в сфері малого й середнього бізнесу.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

НАДЗВИЧАЙНІ ПОДІЇ

На Поліссі розгорівся бурштиновий конфлікт

Мешканці Старого Села Рокитнівського району не дали мити бурштин на своїх палях. Більше тисячі людей 19 травня перекрили дорогу і не пропустили нелегальних старателів з інших населених пунктів району на свої землі. Старосільці скаржаться, що нелегальні копачі пошкоджують навіть уже засіяні й засаджені їхні паї.

Тим часом у помсту за таку акцію у сусідньому селі Глинне цього ж таки району утворено блокпост, щоб не пропустити через село до райцентру Рокитне старосільців. Не пропустили в Рокитне в службових справах і старосільського сільського голову Григорія Ковальця. З труднощами доставляли в селище навіть хворих гіпертоніків — їх доводилося пересаджувати в інший автотранспорт. Проблематично, за словами Григорія Ковальця, діставатися мешканцям Старого Села і з райцентру: на блокпосту зупиняли рейсові автобуси та маршрутки, старосільців висаджували з них — люди змушені пішки долати відстань у сорок кілометрів до свого населеного пункту.

Складається враження, що комусь вигідно роздмухувати на Поліссі «бурштинові війни», бо ж за таких умов, коли ніхто нікого не слухає, коли прості селяни конфліктують між собою, більш впливовим ділкам легше вести нелегальний бізнес з видобутку «сонячного каменю».

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Самооборонівці затримали чорних старателів

Члени Волинської Самооборони Майдану спільно із працівниками Управління МВС в області упродовж тижня здійснили два рейди з виявлення місць, де незаконно видобувається бурштин. До участі в них було залучено майже 40 осіб. У результаті вилучено кілька водяних помп, які працювали на базі автомашин «ГАЗ-66», а також затримано п'ять чорних старателів. Правопорушників і техніку передано працівникам міліції для оформлення відповідних документів.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Вогонь завдав збитків

Величезна пожежа знищила павільйон, 51 торговельний модуль та інше майно на загальній площі близько 300 квадратних метрів найбільшого в Кіровограді колгоспного ринку.

Гасили вогонь протягом години сім відділень аварійно-рятувального загону спецпризначення обласного управління ДСНС. Загиблих та травмованих немає. Наразі встановлюють причину займання.

Петро МЕЛЬНИК.

Кіровоград.

Апетити чиновників не зменшуються

За інформацією Херсонської обласної Держфінінспекції, тільки з початку нинішнього року за результатами ревізій за розтрати, нецільове використання коштів та недостачі було звільнено з роботи 21 посадовця. Ще 149 чиновників та комунальників притягнули до адміністративної відповідальності. Вони завдали місцевим громадам збитків на 13,5 мільйона гривень. Щоправда, майже дванадцять мільйонів уже повернено, а ще на півтора правоохоронці заявили позови про відшкодування.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.

Херсон.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...попереду з'явилося світло — проект підтримки

Луганські дівчата й жінки з інвалідністю тепер можуть одержувати повноцінну медичну, правову й психологічну допомогу.

Це передбачає меморандум про співробітництво департаменту охорони здоров'я облادміністрації, обласної молодіжної громадської організації «АМІ-Схід» і відділу реабілітації студентів з особливими освітніми потребами Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Реабілітологи вважають, що підписання документа поліпшить ситуацію в регіоні. За словами фахівців, саме ця категорія найбільше обмежена в правах. «На жаль, відсоток дискримінації жінок з інвалідністю дуже великий. Це походить від незнання, як правильно з ними працювати, спілкуватися, надавати послуги», — зазначила завідувачка відділу реабілітації студентів з особливими освітніми потребами ЛНУ Ірина Клименко. Це перший такий проект в Україні.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Голова обласної молодіжної організації «АМІ-Схід» Тетяна Баранцова.

Фото прес-служби ЛНУ ім. Тараса Шевченка.

...хай завжди будуть мами

У Києві завершилася міжнародна конференція «Гармонія гормонів — основа здоров'я жінок», організована Інститутом педіатрії, акушерства й гінекології (ІПАГ) Національної академії медичних наук України за підтримки Міністерства охорони здоров'я. У її роботі взяли участь науковці з Німеччини, Ізраїлю, США та Швейцарії.

— Питання, що визначили зміст конференції, дуже актуальні як для вітчизняних, так і закордонних науки й охорони здоров'я, — сказав, коментуючи підсумки форуму, директор ІПАГ академік НАМНУ Юрій Антипкін. — Наприклад, тільки в Україні сьогодні налічується майже мільйон безплідних пар. Як повернути жінкам, які втратили репродуктивну функцію, здатність виношувати й народжувати дітей? У який спосіб захистити їх від факторів, що негативно впливають на природну місію представниць слабкої статі? Ще один бич — доброякісні й злоякісні пухлини, від яких страждають жінки.

Тому злободенним, зазначають медики, є ефективне використання у лікуванні недуг новітніх технічних і лікувальних засобів, рання діагностика й своєчасна профілактика захворювань. Більше уваги, наголошують вони, треба приділяти роботі центрів і кабінетів планування сім'ї, ініціатором створення яких виступила свого часу экс-директор Інституту педіатрії, акушерства й гінекології академік Олена Лук'янова.

Треба відзначити, що, за певної тематичної різноманітності, доповіді й виступи на конференції зводилися до одного — як зробити так, щоб усі жінки могли стати мамами.

Вл. інф.

Співробітники УМВСУ в Рівненській області викрили підпільну нарколабораторію — Олександра ЮРКОВА

На Вінниччині третій рік поспіль зростає кількість мільйонерів. Якщо в 2011-му їх було шестеро, то, за результатами нинішньої кампанії з декларування доходів, уже 41 особа повідомила про отримані минулоріч прибутки в мільйон і більше гривень, *повідомляє наш власкор Віктор Скрипник*

Погребищенський цукрозавод має працювати

Редакція «Голосу України» отримала листа за підписом 274 колишніх працівників Погребищенського цукрозаводу (Вінницька область). Автори просять допомогти відновити роботу зупиненої цукроварні, повернути робочі місця.

«Це життєво необхідно не тільки робітникам, багато з яких хоч сьогодні готові повернутися в цехи (раніше на виробництві було зайнято приблизно 600 людей). Робота заводу важлива загалом для нашого невеликого райцентру. Адже нині тут так само зупинено більшість підприємств. Можливо, пуск цукрозаводу став би добрим прикладом у справі відродження для власників і керівників інших непрацюючих заводів».

Точка зору

Юзеф МАДЕЙ, колишній головний інженер Погребищенського цукрозаводу:

— Чому завод перестав працювати, пояснити це людям непросто. Бо заводчани знають, що навіть під час війни у Погребищі варили цукор. Упродовж 100-річної історії не було такого виробничого сезону, коли б не працювали технологічні лінії. Нові власники пояснюють, що не вистачає сировини, тим часом віддають перевагу посівам ріпаку. Прикро про це говорити, але надія, як то кажуть, помирає останньою. Тому все ще сподіваємося, що свою 115-ту річницю Погребищенський цукрозавод зустріне відновленням роботи.

ДОВІДКА

За сто років на Погребищенському цукрозаводі перероблено 10,8 мільйона тонн солодких коренів та 203,5 тисячі тонн цукру-сирцю, зварено понад 1,5 мільйона тонн солодких кристалів (інформація надана ветераном підприємства Юзефом Мадесем).

Точка зору

Сергій СКАРБОВИЙЧУК, голова Погребищенської райдержадміністрації:

— З проблемою відновлення роботи цукрозаводу обізнаний. Люди порушують її перед владою починаючи з 2008 року, коли підприємство перестало працювати. Для нашого невеликого райцентру кожне робоче місце, як то кажуть, на вагу золота. Прикро говорити, що зупинився не тільки цукрозавод. Не працює більшість підприємств, які давали робочі місця і зарплату працівникам, відповідно, сплачували податки до бюджету. Тому говорити треба про відновлення не тільки цукроварні. Робітники цукрозаводу більше згуртовані, тому вони не зупиняються, добиваються роботи. Використовують кожну можливість. Тим паче що і нинішня, і попередня влада підтримує їхні прагнення.

У моїх планах — зустрітися з власниками підприємства, щоб обговорити, як спільними зусиллями відновити виробництво цукру. Наскільки мені відомо, власники зупинили завод, бо вважають його роботу економічно не вигідною. Вони значно наростили потужності іншого цукрозаводу — в райцентрі Гайсин, і від нас доставляють туди сировину. Поперше, це затратна справа, бо доводиться перевозити корені на відстань понад сто кілометрів. По-друге, наш завод реконструювали і модернізували ще в 1991 році. На мою думку, оновлені технології повинні працювати і давати прибуток власникам, а бюджет — отримувати податки. Потрібен діалог влади із власником цукрозаводу так само, як і з власниками інших підприємств. Не може бізнес нехтувати інтересами простих людей.

Від редакції. Сподіваємося, що проблема буде вирішена на користь громади.

Народна дипломатія

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

З давніх-давен наші міста мають побратимські стосунки з російськими полісами. Є там українські земляцтва, є зв'язки між підприємствами, установами, дружини, родини взаємини. Звертаймося до них. Розповідаймо правду про події в Україні, запрошуймо на гостини! Нехай спробують знайти в наших оселях «антисемітів, фашистів, нацистів» та інші пропагандистські вигадки щодо нашого сьогодення. «Голос України» публікуватиме розповіді про всі ініціативи.

Перші стали на шлях «Народної дипломатії» вінничани.

Белгород, Іжевськ, Липецьк, Псков, Свердловськ та Невський район Санкт-Петербурга — це російські міста-побратими Вінниці та області, з якими нині, на жаль, зупинено всі стосунки.

Найтриваліша в часових рамках співпраця у вінничан із Липецьком, вона започаткована ще в радянські часи. Договір із Свердловською облас-

тю підписано у 2013 році. Досвід будівництва тваринницьких комплексів вінничани активно вивчали в Белгородській області. У травні минулого року крайня представляли потенціал свого регіону в Москві, там створено «Вінницьке земляцтво». В офіційній презентації цієї громадської організації взяли

участь представники влади столиці Російської Федерації. Торік улітку делегація земляцтва зустрічалася в Вінниці з депутатами міськради та низкою трудових колективів. Угоду про співпрацю укладено також між Вінницькою обласною радою та Законодавчими зборами Свердловської області.

ІЗ ЗВЕРНЕННЯ ДЕПУТАТІВ ВІННИЦЬКОЇ МІСЬКРАДИ ДО ДЕПУТАТІВ ІЗ РОСІЙСЬКИХ МІСТ-ПОБРАТИМІВ

«Уважаемые друзья!

Мы, депутаты Винницкого городского совета, представляющие 370-тысячную территориальную громаду города Винницы, обращаемся к Вам со словами надежды, что в это сложное и тревожное время Вы услышите наш голос и донесете его до жителей Вашего города.

Украина и Россия — соседи. Наша пословица гласит, что сосед — ближе родственника. А когда речь идет о русских и украинцах, то она приобретает особый смысл. Веками наши народы жили рядом, вместе растили детей, вместе строили дома, вместе защищали свою землю. Никогда в сознании украинцев не было ощущения враждебности по отношению к русским людям, а в свою очередь русские люди считали украинцев своими братьями.

Вот уже более 20 лет мы живем в независимой Украине. Все эти годы шел болезненный процесс строительства государства, формирования украинской политической нации. Но какие бы трудности ни случались, все конфликты в Украине всегда решались мирным путем: путем поиска компромиссов, путем диалога. И это неудивительно, ведь Украина — многонациональная страна, где бок о бок проживают украинцы, русские, бело-

Депутати Вінницької міськради та облради прийняли звернення до колег з названих вище російських міст-побратимів.

— Нашою метою було донести до депутатів із російських міст інформацію про реальну картину того, що насправді відбувається в державі загалом і у Вінниці зокрема, — каже в.о. міського голо-

ви, секретар Вінницької міськради Сергій Моргунов. — Ми також закликали своїх російських колег, щоб вони інформували про ситуацію керівництво регіонів і центральну владу Російської Федерації. Ще одне прохання стосувалося того, щоб депутати переконали владу не втягуватися у внутрішньополітичний

русы, поляки, евреи, крымские татары и другие народы, которые считают эту страну своей Родиной.

Сейчас тяжёлый период в нашей истории...

Украинцы восстали против коррумпированного режима Президента Януковича, и, спасаясь от народного гнева, он бежал из страны. Гражданам Украины представилась возможность увидеть сказочные дворцы, построенные им за счет собственного народа, брошенные во время бегства бесценные раритеты. Чего только стоит найденная в царском дворце Межигорье книга первопечатника Ивана Федорова «Апостол», изданная во Львове в 1574 году, которую присвоил себе экс-глава украинского государства...

Уважаемые друзья! Мы хотим жить в демократическом, правовом, цивилизованном государстве, в котором нет места коррупции, произволу чиновников, где соблюдаются и уважаются права человека...

Уважаемые друзья, мы вместе с Вами можем остановить войну, которая стучится к нам в дверь. Уверены в том, что Украина преодолет последствия этого сложного периода в своей истории, в нашей стране будут мир и спокойствие, и мы будем развивать с Вами партнерские отношения как на уровне наших государств, так и на уровне территориальных громад».

ОФІЦІЙНА ПОЗИЦІЯ

Генеральний директор Товариства з обмеженою відповідальністю «УКРПРОМІНВЕСТ-АГРО» Євген САЄНКО прокоментував лист:

«Наше підприємство, як ніхто, зацікавлене в найшвидшому відновленні роботи заводу. Сьогодні Україна взяла євроінтеграційний курс, і ми переконані, що впровадження сучасних технологій і нових потужностей стане запорукою стабільної економіки та створення робочих місць. Саме до цього прагнемо у відродженні «цукрового Донбасу». Але, слід враховувати, що для роботи сучасної цукроварні необхідно, щоб завод міг переробляти не менш як 8000 тонн буряку на добу протягом 90—110 днів. На сьогоднішній день Погребищенський цукровий завод має добову переробку лише 2 750 тонн.

Щоб відновити виробничий сезон, підприємство повинно бути забезпечене сировиною в кількості 700—900 тисяч тонн цукрових буряків. Для цього потрібно вирощувати їх на площі не менш як 18 тисяч гектарів, що, з урахуванням сівозміни, потребує земельного банку понад 70 тисяч гектарів навколо цукрового заводу.

На сьогоднішній день ми в Погребищенському районі маємо лише орендовані 15 тисяч гектарів. І, на жаль, вимушені возити сировину на відстань понад 120 кілометрів на переробку.

Наші неодноразові спроби відновити виробництво, а це в першу чергу збільшити земельний банк підприємства, протягом останніх 5 років, хоч як прикро, не мали успіху. Зверталися по допомогу до представників місцевої влади, до керівництва районної державної адміністрації, але питання про збільшення земельного банку так і не вирішено.

У разі, якщо нам вдасться укласти відповідні договори, які в перспективі забезпечували б цукроварню сировиною, то в реконструкцію підприємства потрібно вкладати щонайменше 50 мільйонів доларів. Ми сподіваємося, що зі зміною політично-економічної ситуації в державі розвиток сільського господарства в країні зазнає ключових змін, в тому числі й у Погребищенському районі, і подільські цукроварні стануть флагманом сільгоспвиробництва».

Підготували Віктор СКРИПНИК і Сергій МЕЛЬНИК.

конфлікт в Україні і тим самим не вбивати клин у стосунках між двома народами.

— Незважаючи на складний період у наших стосунках, ми приречені залишатися сусідами, — продовжує Сергій Моргунов. — Так розпорядилася доля, що наші країни межують одна з одною. Дотепер кордон нас не роз'єднував, а об'єднував. Але не існує кордонів у серцях людей, які десятиками років знаходили порозуміння. На нашу думку, у залагодженні нинішньої складної ситуації ще не сказала свого слова народна дипломатія. Прості люди інколи можуть зробити більше, ніж найавторитетніші політики. Щоб розпочати таке спілкування, запрошуємо колег-депутатів, а також представників громадськості з російських міст-побратимів відвідати Вінницю. Як кажуть у народі, краще один раз побачити, ніж сто разів почути. Нині ця мудрість особливо актуальна. І ви можете особисто перекоонатися в тому, чим живуть сьогодні наше місто і його люди. Наші депутати, так само, як мешканці Вінниці, відкриті до діалогу. Не втрачаймо найменшої можливості для припинення конфлікту, що заповонив не тільки територію, а й серця громадян наших держав.

Сімдесят літ дзвін у Межирічі дзвонив, стільки ж лежав у схованці під землею

СВІТ ТАЄМНИЦЬ

Коли на західноукраїнські землі в XX столітті прийшла радянська влада і почала агресивно ставитися до всього, що пов'язане з релігією, ченці монастиря, що у селі Межиріч Острозького району, вирішили вберегти від наруги деякі церковні реліквії. Зокрема й унікальний дзвін, який впродовж віку скликав тутешній люд на службу Божу. Його потайки зняли з дзвіниці і заховали, щоб мідь, як було в інших парафіях, не переплавили на господарчі цілі.

Де саме сховали, цей секрет не відкрив ніхто із насельників святої обителі. А потім свою печать на тайник наклала війна, за нею — новий тотальний наступ комуністичної влади на церкви.

Ці суспільні катаклізми зрештою призвели до того, що у селі Межиріч монастир припинив існування — аж до дев'яностих

років минулого століття, коли тут почалося відродження скиту. З часом і на відновленій дзвіниці з'явилася обновка, а про той дзвін люд поволі почав забувати. Аж раптом знайшлися координати схованки. Дзвін, з'ясувалося, закопали лише за п'ять метрів від дзвіниці, під доріжкою, яка веде до Троїцької церкви. По цій доріжці

пройшла сила-силенна люду, і ніхто навіть гадки не мав, що було під ногами.

— Розгдка таємниці почалася з ремонту дзвіниці, яка з часом «зістарилася» і видавалася на тлі храму геть ветхою, — розповідає насельник монастиря Давид. — Ко-

ли будівельники здирали стару штукатурку, то в одному закутку побачили вишкрябані слова та цифри. Після детального вивчення стало зрозуміло, що це не що ін-

ше, як координати закопаного стародавнього дзвона, знятого з дзвіниці перед війною. Вони вказували на вхід до храму. На цій доріжці лежить тротуарна плитка, тож ми поклали її так, щоб вона не

Дзвіниця, на якій 70 років тайлася правда про дзвін.

Ченець Давид: «Через це місце пройшли тисячі людей, і ніхто й гадки не мав, що топчеться по дзвону».

стали розкопувати зазначену місцину, а викликали професійних пошуковців зі спеціальним обладнанням. І сучасна апаратура, справді, видала інформацію, що в землі лежить саме дзвін.

зображення рала (найдавнішого землеробського знаряддя) на амфорі, яку знайшли в споруді епохи енеоліту. Це знаряддя праці з Хрінників належить до межі IV—III тисячоліть до нашої ери і є найдавнішим в Європі. Ми виявили також садибу рибалки-невра ранньозалізного часу, де була сушарня, в якій в'ялили рибу. В ній зберігся набір рибальських снастей: кістяний гарпун, з іклів кабана захват та ніж-долото. А ще неконечники бронзових стріл скіфського типу. Отже, вже тоді відбувався обмін зі скіфськими племенами — сусідами неврів.

— У Хрінниках наша експедиція виявила близько півсотні жителів — ціле село, — продовжує Денис Козак. — Є будинки, в яких тайлися скарби римських монет, навіть уламки срібних ланцюжків, які носили на грудях купці з римських провінцій. Тобто тут торгували, і цю місцину сповна можна вважати торговим центром.

До категорії важливих знахідок відомий археолог відніс також пам'ятку, яку виявили на північній околиці Хрінників, в урочищі Високий Берег. Це спалене село XII століття. Відкрили археологи декілька жителів русичів домонгольського періоду. В одному з них збереглася внутрішня архітектура та інтер'єр. Відтак науковці простежили в деталях особливості давньоруського сільського будівництва на території Волині. З'ясувалося, що простір між земляними стінами і дощатою стіною-зрубом забивався глиною. В куті житла стояв млин: збереглися жорна, а у великій печі — цілий горщик. Далі — кінський вудила, орнаментована накладка до лука, ножі, бронзовий позолочений натільний хрестик візантійського стилю.

Хрінники — рай для археологів

Землі краю віддають нові скарби

Двадцять років тому археологи для своїх досліджень вибрали привабливу місцину на високому березі водосховища, що поблизу села Хрінники Демидівського району на Рівненщині. Відтоді кожного року тут проводяться дослідження. І щоразу тутешня земля видає на-гора цікаві самобутні предмети старовини від бронзового віку до середньовіччя. 553 із них стали експонатами виставки, яка проходить у Рівненському обласному краєзнавчому музеї з нагоди 20-річчя «освоєння» своєрідного хрінницького археологічного архіпелагу.

— Науково доведено: люди вздовж берегів річки Стир почали селитися ще 5—6 тисяч років тому, що й підтверджується численними знахідками від зброї бронзового віку до горщиків середньовіччя, — каже один з організаторів виставки археолог Олексій Войтюк. — В експедиціях, починаючи з 1993 року, взяло участь дві з

половиною тисячі дослідників, тож розкопки в басейні Хрінницького водосховища є чи не наймасштабнішими у Західній Україні.

Загалом у Хрінниках знайдено різні амулети, кістяні рибальські знаряддя, застібки для одягу, неконечники для стріл, ножі, кістяні гребені, римські монети. Декілька ро-

ків тому трапився навіть тризуб — кістяний, якому понад тисячу років і який уподібнюється до сучасного. Але найціннішими знахідками археологи вважають 950-річну глиняну писанку часів Київської Русі та античну бронзову статуетку Сарапіса, який вважався покровителем родючості. Писанку знайшли в давньому могильнику. На розписному яйці зображено хвилі та колоски. Всередині давні майстри заклали камінець і залили його глиною, щоб калатав. Це перша давня писанка на Волині, яку знайшли неушкодженою. А що стосується статуетки Сарапіса, то таких у світі існує лише дві: одна з них зберігається у Ватикані, а друга — із Хрінників потрапила у рівненський музей.

До речі, старожитностями із хрінницькою пропискою помилуватися можуть не тільки рівняни, а й мешканці інших міст України, бо незабаром виставка помандрує українськими теренами разом із художніми реконструкціями Ірини Ковтун, на яких зображено життя та побут наших далеких попередників — їхні помешкання, способи приготування їжі, роди занять тощо.

— Хрінники — рай для археологів, — каже заступник директора Інституту археології НАН України доктор історичних наук Денис Козак, — бо тут, по суті, представлена вся історія людства. Такого скупчення пам'яток в одному мікрорегіоні я більше не знаю на території всієї країни. Що ж стосується безпосередніх знахідок, то перша дивовижна річ, яка нам трапилася, — це

Археолог Денис Козак присвятив дослідженню хрінницьких теренів два десятки років.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...МАН гартує наукову еліту

За підсумками III етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів-членів МАН України Рівненська Мала академія наук, де нині займається майже 2,5 тисячі майбутніх вчених, увійшла до п'ятірки кращих у державі. Вже цьогоріч її вихованці здобули 38 призових місць, а п'ять юних науковців з числа переможців отримують стипендію Президента України.

Як повідомив керівник закладу Олександр Андреев, вихованці МАН у взаємодії зі співробітниками вузів області займаються активно інноваційною та винахідницькою діяльністю. На їхньому рахунку — 29 патентів.

У Рівненській МАН створено мультимедійний кабінет дистанційного навчання, фізико-технологічну і хіміко-біологічну лабораторії, які оснащено вітчизняним та зарубіжним обладнанням, астрофізичну обсерваторію з телескопом діаметром 305 мм. А лабораторія гуманітарних досліджень забезпечує зв'язок юних філологів, мистецтвознавців, істориків, правознавців з віртуальними бібліотеками світу та надає можливість взяти участь у наукових онлайн-конференціях.

...лейтенантів частували італійською «патріотичною» стравою

Улюбленою стравою солдатів з Сицилії почастував студентів-випускників кафедри військової підготовки Національного університету водного господарства і природокористування італійський ресторатор Андре Пірас. Він уже два роки живе на Рівненщині, стежить за подіями в Україні й переймається нинішньою ситуацією. Саме тому в такий спосіб шеф-кухар вирішив підтримати наших військових. Кулінарне дійство відбувалося у студентській їдальні ВНЗ. Андре Пірас приготував для молодих лейтенантів «патріотичну» страву в кольорах італійського прапора.

...«золоту» ювілярку першим привітав її праправнук

Марія Іванівна Словінська (на знімку) з міста Дубно відзначила 100-річчя. Дев'яносто з них пройшли для неї в активній роботі, сорок дев'ять жінка прожила вдовою, а чотири — у статусі прапрабабусі. Нині Марія Іванівна вже не спроможна самотужки давати собі раду, бо відняло ноги.

Доля подарувала ювілярці двох доньок, чотирьох онуків, п'ятьох правнуків, а також чотирирічного праправнука. У цьому колі і зустріла своє сторіччя. Випробувало життя жінку війною, бідністю, важкою працею. Трудилася Марія Іванівна у виробничому цеху Дубенського маслоцукрового заводу, а згодом шила сукенки, спідниці, фартушки, костюми і для власної родини, і для багатьох земляків-замовників.

На Кіровоградщині в рамках соціального молодіжного фестивалю пройшов показ документального фільму про депортацію кримських татар «Хайтарма» («Повернення»), надісланого режисером стрічки Ахтемом Сейтаблаєвим, *повідомляє наш власкор Петро Мельник*

Співробітники управління державної служби боротьби з економічною злочинністю УМВС у Чернігівській області затримали під час одержання неправомірної вигоди лікаря з гігієни харчування, який вимагав від підприємця 200 доларів США, *передає наш власкор Сергій Павленко*

Розвивати бізнес навчав народний депутат

Студенти та викладачі Бережанського агротехнічного інституту та Бережанської гімназії Тернопільської області побували днями на Кіровоградщині. Разом із кіровоградськими колегами гості відвідали одне з найбільших у регіоні підприємств ПрАТ «Креатив», лідера з виробництва соняшникової олії на теренах України.

Зустрічав гостей народний депутат України Станіслав Березкін, який розпочав створювати підприємства з 1991 року з нуля.

Парламентарій розповів гостям про те, як сам створював бізнес та які проблеми й складнощі чекають того, хто готовий започаткувати власну справу. Йому також довелося відповісти на чимало запитань. Зокрема, молодих людей цікавило, як вплинуло на ринок збуту продукції «Креативу» підписання угоди з ЄС?

Станіслав Березкін зазначив, що позитивно і додав: підприємство вже давно поставляє продукцію до Німеччини та Польщі.

Не оминули гості увагою й соціальні проекти

підприємства. Серед таких — захист країни та, власне, Кіровограда від зовнішніх і внутрішніх загроз, в якому підприємство бере активну участь.

Під час екскурсії підприємством гості ознайомилися з повним циклом виробництва соняшникової олії: від надходження насіння на завод до фасування готової продукції.

ФАКТ

Із 17 мільйонів тонн насіння соняшнику підприємства групи «Креатив» успішно переробили в 2013 році понад мільйон тонн. Це дало змогу закріпитися у трійці лідерів і з переробки насіння, і з експорту нерафінованої олії. Третина виробленої «Креативом» олії йде на внутрішній ринок, решта — за кордон.

Що, як зазначив, спілкуючись зі студентами директор підприємства Олександр Бойко, підтверджує здатність України виробляти власну якісну продукцію.

На завершення екскурсії гостям вручили подарункові набори з продукцією підприємства. Делегація з Бережан побувала в Кіровограді в рамках програми міст-побратимів Кіровоград—Бережани.

Перебування делегації організаційно та фінансово підтримав благодійний фонд Станіслава Березкіна «Добротвір».

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоград.

Тернополяни на провідному підприємстві з виробництва олії.

Фото
Першої електронної газети.

За земельні махінації чиновника взялися правоохоронці

На Хмельниччині виявлено чимало порушень під час передачі земельних ділянок колишнім високопосадовцям. Зокрема, слідче управління УМВС в області проводить досудове розслідування щодо дев'яти кримінальних правопорушень за фактами зловживань службовими особами Хмельницької та Шепетівської райдержадміністрацій при виділенні землі на території сільських рад цих районів.

У межах кримінального провадження перевіряється законність виділення та подальша передача у власність колишнього голови облдержадміністрації Василя Ядухи та членів його родини понад 70 земельних ділянок загальною площею близько 82 гектарів. Уже допитано понад тридцять осіб вилучено документи, призначено низку судових експертиз. Органами прокуратури встановлено, що колишній директор державного підприємства «Селекційно-генетичний центр із рибиництва «Поділля» без проведення оцінки держмайна під виглядом передачі на зберігання гідротехнічних споруд-ставків площею понад 1,2 тисячі гектарів, які розташовані на території Красилівського району, фактично передав їх в оренду товариству, співзасновником якого є родичка колишнього очільника області. Через це держпідприємство було позбавлено можливості використовувати ставки та прилеглі території у виробничих потребах. За цим фактом прокуратурою розпочато кримінальне провадження та пред'явлено до господарського суду області позов про визнання недійсним договору зберігання гідротехнічних споруд-ставків і по-

вернення цього майна державному підприємству.

Окрім того, вже набрало чинності рішення господарського суду області за позовами прокурорів про визнання недійсними дев'яти державних актів на право постійного користування земельними ділянками водного фонду загальною площею 2,8 тисячі гектарів та вартістю 112 мільйонів гривень, переданих обласному державному підприємству рибкомбінату, правонаступником якого є ВАТ «Хмельницькрибгосп». Як встановлено, ці державні акти було видано на підставі протиправних рішень сільрад, котрі не мали права розпоряджатися вказаною категорією земель.

До того ж міліцією розпочато низку кримінальних проваджень за повідомленнями про факти тиску на працівників ВАТ «Хмельницькрибгосп». Зокрема, щодо фактів підпалу майна біля будинку рибалки в селі Маначин Волочиського району, за фактом незаконного заволодіння автомобілем охоронців ставків на території Старокостянтинівського району. Триває перевірка щодо можливого протиправного вилову риби в селі Теліженці Старосинявського району.

ДО РЕЧІ

Прикрили «конверт»

Податкові міліціонери Хмельниччини у взаємодії зі своїми колегами із Кіровоградської та Київської областей припинили діяльність міжрегіонального конвертаційного центру. Він надавав своїм клієнтам послуги з нелегального переведення безготівкових коштів у готівку та формування фіктивного податкового кредиту. Щоб замаскувати обладнання, ділки створили та придбали корпоративні права на групу підприємств із Хмельницької, Київської, Львівської та Житомирської областей. Прийом заяв на тінюву конвертацію коштів здійснювався виключно через Інтернет. Гроші надходили від клієнтів як оплата за фіктивні операції з купівлі різноманітних товарів та послуг. Згодом гроші у банках за допомогою чекових книжок знімалися з рахунків та передавалися кур'єрами замовникам. Такими послугами скористалося понад 40 компаній. Тінювий обіг становив 170 мільйонів гривень

Хотів заробити на радіоактивних матеріалах

Співробітники СБУ затримали 37-річного мешканця Хмельниччини під час спроби збуту 5,6 кілограма ртуті та двох спеціальних контейнерів з радіоактивними джерелами альфа- та бета-випромінювання. Під час обшуку гаража затриманого було вилучено ще три джерела іонізуючого випромінювання у захисних контейнерах. Під час слідства було встановлено, що ці речовини зловмисник викрав із військової частини, де проходив службу.

Вироком суду його було визнано винним у незаконному поводженні з радіоактивними матеріалами, зберіганні та збуті отруйних речовин та привласненні військового майна. За це призначено покарання у вигляді п'яти років позбавлення волі з іспитовим терміном три роки.

Ірина КОЗАК.
Хмельницький.

КРИМІНАЛ

Ліквідували підпільну мережу торговців вибухівкою

На підпільну мережу торговців вибухівкою вийшла міліція Каховського району Херсонщини.

Працівники карного розшуку за своїми каналами отримали інформацію про 27-річного жителя Каховки Дмитра Ш., який відкопує боеприпаси на місцях боїв Великої Вітчизняної та виплавляє з них тротил на продаж. Отримавши санкцію суду на обшук, оперативники навідалися до садиби городянина. І в його гаражі виявили справжній арсенал із п'яти великокаліберних артилерійських снарядів, семи вже виданих з інших снарядів детонаторів, гранати та досить «свіжого» глушника до пістолета ТТ — улюбленої зброї кілерів. Якби вся ця колекція вибухнула, в повітря злетів би не тільки котедж торговця смертю, а й сусідні житлові будинки.

Для правоохоронців Каховщини це вже другий такий арсенал, який вони вилучають протягом останніх місяців. Перший знайшли в заарештованого мешканця села Чорнянки Сергія З. — керівника диверсійної групи, що планувала підірвати Каховську ГЕС (згодом його обміняли на одного з ватажків донецьких сепаратистів). У нього тоді, до речі, знайшли не тільки вибухівку, а й інструкції з виготовлення саморобних вибухових пристроїв та різноманітних типів детонаторів, у тому числі із затримкою часу спрацювання.

Перший заступник начальника Каховського РВ УМВС Херсонщини, підполковник Олександр Воропаєв каже, що операція з виявлення сховищ боеприпасів та нелегальних майстерень із видобутку вибухівки триває. Не виключено, що на одну з таких майстерень перетворили приватну кузню, в якій був неофіційно працевлаштований власник гаражу зі снарядною «начинкою».

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

Дороге устаткування порізали на металобрухт

Прокуратура Івано-Франківської області розслідує факт розтрата державного майна на суму понад дев'ять мільйонів гривень.

Під час перевірки було встановлено, що службові особи ВАТ «Оріана» з Калуша протягом 2013—2014 років порізали на метал та незаконно вивезли в інші області обладнання одного із структурних підрозділів підприємства. Внаслідок цього державі було завдано збитків в особливо великих розмірах — на 9 мільйонів 121 тисячу гривень. Як з'ясувалося, зловмисники діяли в інтересах третіх осіб.

За фактом розпочато кримінальне провадження (привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем). Правопорушенням загрожує позбавлення волі на термін від семи до дванадцяти років з конфіскацією майна.

Галина БРУХАЛЬ.
Івано-Франківська область.

Хто був справжнім науковим «батьком» Загальної декларації прав людини?

НЕВІДОМЕ ПРО ВІДОМЕ

10 грудня 1948 року в Парижі на III сесії Генеральної Асамблеї ООН було схвалено Загальну декларацію прав людини. Цей день вважається початком нової ери в історії людства. Основним автором проекту цього історичного акта зазвичай називають відомого французького юриста Рене Кассена, адже саме йому було доручено підготувати перший офіційний проект майбутньої декларації (спочатку під назвою «Міжнародний білль прав людини»). Але не всі знають, чий науковій ідеї, праці найбільше використовувались ним та іншими членами робочої групи Комісії ООН з прав людини, хто був справжнім науковим «батьком» Загальної декларації прав людини...

Про це наша розмова з Петром Рабіновичем (на знімку), академіком НАПрН України, професором кафедри теорії та філософії права Львівського національного університету імені Івана Франка, заслуженим діячем науки і техніки України.

— Давайте розпочнемо з історії, — каже професор Петро Рабінович. — Травень 1945 року. В Європі закінчилась війна. І ось у цей час у США виходить друком книга одного з великих авторитетних тоді фахівців із міжнародного права, професора Кембриджського університету Герша Лаутерпахта «Міжнародний білль прав людини». Про те, що її автор народився на Львівщині у місті Жовква та на початку 20-х років минулого століття навчався деякий час на юридичному факультеті Львівського університету, я дізнався лише три роки тому від професора Лондонського королівського коледжу Філіпа Сендса, який неодноразово відвідував Львівщину, досліджуючи фахове становлення Г. Лаутерпахта.

Мета цих поїздок лондонського професора в Україну полягала в тому, щоб з'ясувати: завдяки чому у Г. Лаутерпахта сформувався правовий світогляд? Професора Філіпа Сендса цікавило, зокрема, яким було близьке оточення Г. Лаутерпахта, які саме викладачі читали йому лекції, яка соціально-психологічна атмосфера панувала у студентському середовищі Львівського університету.

— Чому Герш Лаутерпахт залишив Львів?

— Професор Ф. Сендс мені це пояснив. Уявіть собі Львів у 1921–22 роках. Польща. У місті точиться давній конфлікт між польськими та українськими студентами, у тому числі

студентами юридичного факультету. Сам Г. Лаутерпахт походив з єврейської родини і, не беручи участі у таких сучасних, відчував зрозумілу некомпортність... Тому після двох років навчання у Львові він вирішив здобувати юридичну освіту в інших європейських університетах. Тим часом батьки й сестра Г. Лаутерпахта залишаються у Львові. І після окупації міста німецькими фашистами їх було знищено. Про це він дізнався лише через декілька років.

— У чому виявився лаутерпахтівський правозахисний світогляд?

— Особливо яскравий прояв він дістав під час Другої світової війни, яка (як пізніше було сказано у преамбулі Загальної декларації прав людини) супроводжувалась «варварськими актами, які обурюють совість людства». Так, професор Г. Лаутерпахт, беручи участь у підготовці Статуту Нюрнберзького військового трибуналу для суду над головними німецькими військовими злочинцями, вперше в історії міжнародного права вирізняв та конкретизував такий різновид міжнародних кримінальних деліктів, як злочини проти людяності. І нині, до речі, цей різновид злочинів зазначений у Статуті Міжнародного кримінального суду. Після закінчення Другої світової війни саме Г. Лаутерпахт, не займаючи державних посад, переконав тодішнього прем'єр-міністра Вели-

кої Британії Вінстона Черчилля виступити з пропозицією щодо прийняття в Європі міжнародної Конвенції з прав людини. Та, мабуть, найбільшою його заслугою — дозволю собі сказати, навіть інтелектуально-гуманістичним подвигом всесвітньо-історичного значення — стало перше оприлюднення ідеї про необхідність схвалення ООН Міжнародного білля прав людини, а також розроблення першопочаткового проекту цього акта. І сталося це якраз у згаданій книзі професора Г. Лаутерпахта, яку він писав протягом 1943–1944 років.

— На підставі чого ви, Петре Мойсейовичу, робите такий сміливий висновок?

— Річ у тім, що один із 12 розділів цієї монографії, який має назву «Міжнародний білль прав людини», було викладено у вигляді проекту нормативного документа (договору), що, як зазвичай, у такому роду актах складався з преамбули та низки статей. І коли навесні 1947 року Комісії ООН з прав людини було поставлено завдання: підготувати проект Міжнародного білля прав людини, то її Секретаріат сформував і роздав кожному члену відповідної Робочої групи підготовчі матеріали, до складу яких включив також і згадану книгу Г. Лаутерпахта. А у своїх письмових рекомендаціях він пропонував звернути на неї особливу увагу. Ось так! В Україні цей факт став відомим завдяки нещодавнім публікаціям лідера вітчизняної науки міжнародного права, докто-

ра юридичних наук, судді Європейського суду з прав людини у відставці, професора Володимира Буткевича, який свого часу ґрунтовно вивчав архівні першоджерела, документи згаданої Комісії ООН, пов'язані з підготовкою Загальної декларації прав людини. Отож член Робочої групи Комісії — включно, ясна річ, з професором Рене Кассеном, гадаю, не могли не бути, так чи інакше, обізнаними з працею професора Герша Лаутерпахта...

— Але ж хіба лише ця обставина є достатньою, аби стверджувати, що пропозиції Г. Лаутерпахта, котрі вміщені у зазначеному розділі його монографії, дістали безпосереднє відображення у тексті Загальної декларації прав людини?

— Ваше запитання є цілком слушним. Так ось, аби віднайти переконливу відповідь на нього, я, за сприяння молодого науковця — магістра права Вікторії Особи, порівняв тексти Білля Г. Лаутерпахта і Загальної декларації прав людини. В результаті виявилось, що переважна частина прав і свобод, відображених у Загальній декларації прав людини (змістовно, а нерідко навіть і текстуально), збігаються із Біллем, а у деяких випадках ще й з положеннями інших розділів його праці! Уявіть собі, моему радісному здивуванню не було меж: адже у доступних мені джерелах цей факт не відображався. І навіть професор Філіп Сендс — на сьогодні, мабуть, найкращий знавець творчості Г. Лаутерпахта — у тривалих розмовах зі мною цього не згадував. З огляду на це я й дозволяю собі стверджувати, що саме професор Герш Лаутерпахт, народжений на українській землі колишній студент юридичного факультету Львівського університету, був автором і самої ідеї, і першим науковим «архітектором» Загальної декларації прав людини.

Додам ще й таку деталь. У передмові до своєї книги він з оптимістичним натхненням прогнозував, що «... ідея Міжнародного білля прав людини є більш ніж життєво необхідною частиною структури світу». І уся наступна світова історія — хай поки що не повністю, не безперешкодно, з неминучими «відкатами» — демонструє реалістичність передбачення цього науковця, яке було оприлюднено ним майже 70 років тому!

— І останнє запитання, Петре Мойсейовичу. Чи не заслуговує виявлення вами факт — донині, мабуть, мало кому відомий — на широкий суспільний розголос? Чи плануються якісь заходи у цьому напрямку?

— Саме так! Україна, її Галичина, Львівський університет мають, вважаю, безперечно пишатися цим історичним фактом. Унікальний внесок професора Герша Лаутерпахта в міжнародну правозахисну сферу справді має належно висвітлюватися у науковій, навчальній та довідковій літературі.

Можна згадати також і про деяких інших випускників нашого факультету в міжвоєнний період, які згодом стали основними проєктантами фундаментальних правозахисних актів ООН: професорів Рафаеля Лемкіна та Луїса Сона.

Тому варто сподіватись, що адміністрація Львівського національного університету імені Івана Франка, його юридичного факультету і факультету міжнародних відносин знайдуть можливість організувати широку міжнародну наукову конференцію, скажімо, на тему: «Вихованці Львівського університету — співзасновники системи міжнародного захисту прав і свобод людини». І це було б гідним виявом нашого українського патріотизму, гордості за львівського правничу наукову традицію, відновленням історичної справедливості в оцінках віхових подій, пов'язаних із переломними моментами розвитку міжнародного права, насамперед — права прав людини.

Розмову вів Богдан КУШНІР.

Львів.

Фото з архіву Петра Рабіновича.

Негайне втручання керівництва ДМС України у конфлікт і справді потрібне, і не тільки заради боротьби з корупцією, а й з політичних міркувань. Адже нині до підрозділів Державної міграційної служби на Херсонщині звертаються сотні мешканців окупованого Криму за допомогою у питаннях оформлення закордонних паспортів, інших важливих документів та реєстрації у населених пунктах на материковій Україні. І якщо замість допомоги, необхідної сьогодні, біженці отримуватимуть зволікання та завуальовані натяки на якісь «доплати» та «протоколи», то це не покращить їхнього ставлення до держави, представники якої намагаються нажитися на їхній біді.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ. Херсонська область.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...запорізький дуб знову стане безгоспним

Всеукраїнська федерація з українського рукопашу «Спас» розриває договір оренди і повертає місцевій владі історико-культурний комплекс «Запорізький дуб». Протягом п'яти років громадська організація охороняла і доглядала унікальну пам'ятку природи, забезпечувала порядок на прилеглій території, намагалася врятувати 700-річний дуб, який становить центр композиції. За цей час поблизу нього з'явилось кілька нових об'єктів, які стали туристичними візитівками Запоріжжя. І правда, на дубі зазеленів пагінець, з'явилася «Галіявіна казок», дитячий майданчик, «мазанка діда Дейкуна», біля хати якого і стоїть величне дерево. З метою відродження патріотичних традицій, «спасівці» провели цілу низку щорічних масових свят всеукраїнського масштабу із традиційними боями «лава на лаву» тощо. Загальні інвестиції в комплекс за ці роки, завдяки меценатам, сягнули 1,5 мільйона гривень. До слова, вхід сюди і на всі тутешні заходи безплатний. А міські чиновники прозоро натякали «спасівцям», що саме час брати гроші, але ті не погоджувалися — адже комплекс «Запорізький дуб» лишився чи не єдиним у місті доступним центром національного відродження. І ось після чергового подорожжання комунальних послуг, коли утримання комплексу зросло до 20 тисяч гривень на рік, федерація «Спас» вирішила дочасно розірвати договір оренди з містом. Рішення про відмову від подальшої співпраці остаточне: «Ми просто стоимоли від бюрократії чиновників», — заявив президент Всеукраїнської федерації «Спас» Олександр Притула.

Щоправда, організація не збирається остаточно відмовлятися від «Запорізького дуба», залишивши за собою функцію, як заявили представники «Спасу», морального патронату. Адже розграбувати комплекс (особливо фігури «Галіявіни казок») в сьогоднішніх умовах зможуть за три дні. А їдеться про справжні шедеври різьбярства.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ. Запоріжжя.

...після опалювального сезону почалася профілактика

Перевіривши в області понад 530 тис. побутових газових приладів, фахівці ПАТ «Луганськгаз» виявили у восьми тисячах з них несправності. Зокрема, і в автоматичній безпеці. А це означає, підкреслюють фахівці, що всі ці сім'ї наражалися на серйозний ризик.

«Щораз, коли спрацює автоматика безпеки, вона фактично запобігає нещасному випадку, — роз'ясняє головний інженер ПАТ «Луганськгаз» Сергій Рибак. — Це потрібно насамперед самому споживачу, а не працівнику міжрайгазу для галочки. Крім того, у результаті будь-якої аварії може постраждати не тільки власник приладу, а і сусіди або навіть увесь під'їзд будинку».

Опалювальний сезон закінчився, і у співробітників газового господарства починається огляд устаткування. Саме літо — підходящий час для проведення обов'язкових профілактичних заходів. У разі виявлення несправностей контролери зобов'язані відключити газопостачання. Тільки в першому кварталі 2014 року із цієї причини без газу залишилися 1,8 тис. споживачів.

Алла АНТИПОВА. Луганськ.

Не спрацювала «протокольна схема»

Навіть після того, як нова державна влада взялася боротися з корупцією та корупціонерами не на словах, а на ділі, в українській глибинці відмова від злочинних «схем» досі потребує великої громадянської сміливості та готовності стати жертвою переслідувань. У цьому на власному гіршому досвіді переконався завідувач сектору Державної міграційної служби України у Каховському районі Херсонщини Віталій Спіжов (на знімку).

Після революції Віталій Вікторович відкрив власний «антикорупційний фронт». Він розіслав до міліції, прокуратури, ДМС України викривального листа з протестом проти спроб примусити керівників

районних підрозділів ДМС щомісяця возити «нагору» данину за такою. Залежно від кількості населення в районі, вона становила від 1000 до 2500 гривень, і кожна сотня гривень ухильно називалася

«протоколом». Віталій Спіжов каже: від нього особисто вимагали двадцять «протоколів» на місяць, і коли він відмовився, почув: «Ми допоможемо вам звільнитися з роботи». У відповідь отримав погрози по телефону й попередження про можливість звільнення, але не злякався, а ще й розповів про це на прес-конференції.

За «зверненням щодо можливих протиправних дій службовими особами ДМС» прокуратура Херсонщини внесла матеріали до Єдиного реєстру досудових розслідувань і почала слідчі дії. Звісно, поки що за корупцію нікого не засудили, і звинувачення на адресу високопосадовців ДМС

ще треба буде доводити в суді. Однак значимим є сам факт — керівник районного рівня і сам відмовився потурати корупційним забаганкам, і заклав до цього колег, розіславши їм електронні листи з копіями свого звернення. Колеги поки що мовчать, але вчинок Віталія Спіжова знайшов підтримку в органах місцевого самоврядування Каховщини. Голови та секретарі рад п'ятнадцяти сіл Каховського району скерували до голови ДМС України Сергія Радутного колективного листа, в якому застерігають від переслідування та проведення позапланових перевірок, як засобу тиску та «нахабного переслідування Віталія Спіжова» (цитата).

Уряд Республіки Словенія виділить 100 тис. євро на стипендії трьом українським студентам для навчання на факультетах післядипломної освіти. Сума покриватиме плату за навчання та інші витрати — на проживання, харчування, навчальні матеріали, місцевий транспорт та медичне страхування (*Освітній портал*)

Вищі навчальні заклади розпочнуть приймати документи 1 липня, незважаючи на напружену суспільно-політичну ситуацію в країні. Про це заявив міністр освіти і науки Сергій КВІТ. Абітурієнти матимуть право подати папери до п'яти вишів на три спеціальності у кожному з них (<http://www.osvita.org.ua>)

Триколори над школами ще не вивісили, зате портрети Кличка і Вірастюка в спортзалах уже зняли

Хочеш перемогти ворога — виховай його дітей. Схоже, саме цим принципом керується окупаційна кримська влада, заходившись прискореними темпами русифікувати місцеві школи. Із квітня дітей привчають жити за московським часом — прокидатися на дві години (!) раніше й сідати за парти синхронно з їхніми однолітками із РФ. Усе інше начебто як і було. Тільки на звичних батьківських зборах в актовій залі тепер вивішують російський трикологр. Для розуміння глибини моменту. А батькам уже не натякають, а кажуть відверто: навчання «на мові», складання ЗНО для вступу до українських вишів за нових обставин якщо не безглузді, то вже точно «не такі перспективні».

— Не знаю, чого тепер тут дітей навчать. Як змінити батьківщину, не виходячи зі своєї квартири? — з обуренням каже абсолютно російськомовний татарин — тато однієї з 11-класниць Євпаторії.

Його донька, попри всю антиукраїнську агітацію, цього року збирається вступати до київського вишу.

Такі, як він, незгодні, воліють мовчати або, принаймні, не так категорично висловлювати свою позицію. Вони тепер в опалі. Багато батьків абсолютно широко, відкрито радіють новому статусу Криму і можливому переведенню українських шкіл на російську мову навчання (тим

паче що навіть за кращих часів викладанням українською не було охоплено й десятої частини юних кримчан — якщо бути точним, за офіційною статистикою, державною мовою в АРК навчалася лише 7,2% школярів). Деякі тата й мами «тримають нейтралітет» — вони «не за, і не проти», вони просто змирилися і ще не розуміють, чим обернуться такі зміни.

На знак протесту гімназисти заспівали «Ще не вмерла Україна...»

Є й радикально налаштовані — мовляв, геть

усе українське! «Одна з матусь на останніх зборах піднялася й запитала: а педагогічний колектив мінятимуть?» — розповідає колишній директор Сімферопольського НВК «Українська школа-гімназія» Наталя Руденко. Ще на початку квітня вона звільнилася за власним бажанням — під тиском місцевої самооборони.

«Після останніх подій у Криму наші діти просто ходили коридорами і співали гімн. На знак протесту, — згадує Наталя Руденко. — На початку квітня в гімназію приїздила міністр освіти Криму Наталя Гончарова. Спілкувалася з випускниками просто в класі, агітувала вступати до вишів РФ. Запитувала, хто складатиме ЗНО, а хто —

ДУМКА ЕКСПЕРТА

«Що є найбільшою загрозою? Насамперед, позбавлення випускників шкіл АРК можливості вступити до українських вишів. Можемо втратити ціле покоління, — каже Ольга Стрелюк. — Добре, що є свідомі батьки, які мають бажання і кошти відправити дітей на материк для складання ЗНО. А якщо не мають? Або просто не розуміють, для чого це потрібно?»

його російський варіант — єдиний державний іспит (ЄДІ). Здається, тільки один хлопчик сказав, що буде складати ЄДІ, за що у відповідь почув від міністра «Браво-браво!». Бажання інших здавати ЗНО і вступати до українських вузів схвалення не викликало. По закінченні «довірливої педагогічної бесіди» старшокласники вийшли в коридор і хором заспівали «Ще не вмерла Украї-

НАЗАД ДО СРСР

У Криму, особливо в Севастополі, популярна комуністична символіка. У понеділок школярі в піонерських пілотках взяли участь у ході з приводу Дня Союзу дитячих організацій, а напередодні на Красній площі в Москві юним лєнінцям із Криму пов'язав червоні галстуки особисто голова ЦК Компартії РФ Геннадій Зюганов.

Фото УНІАН.

на...». Взагалі державний гімн серед наших гімназистів дуже популярний. Навіть на групі продовженого дня його співають. Самі. Просто так».

школи, записувалися в списки черговиків, щоб улаштувати сюди своє чадо.

«Ми дуже довго боролися за те, щоб така школа з'явилася, — згадує Наталя Руденко. — Навіть на мітинги виходили. Фактично гімназія виникла завдяки ініціативній групі патріотично налаштованої української громадськості». Відкривав її особисто президент Леонід Кучма. «Золотими буквами «на скрижалях» у нас записано й ім'я Володимира Константінова (нинішнього спікера Держзборів новоспеченої російської «губернії». — Авт.), чия фірма виграла тендер на будівництво школи, — каже Наталя Руденко. — Я добре пам'ятаю, як він працював лопатою в нас на суработнику. Скинувши сорочку й витираючи піт, саджав дерева біля гімназії».

Наразі пан Констатінов мав би «у поті чола» захищати те, що він посадив і побудував. Адже згід-

но з новою Конституцією Криму, під якою стоїть його автограф, українська мова поряд з російською і кримськотатарською визнається на півострові державною. І якщо місцева влада все-таки збирається жити за законами, — хоч за колишніми, київськими, хоч за новими, московськими, — то вона зобов'язана захищати права українців Криму навчатися рідною мовою. Тим більше державною!

Тим часом прокремлівська громадськість запекло вимагає відкрити в Сімферопольській українській гімназії російські класи — РАЗОМ або навіть ЗАМІСТЬ українських. «Хоча в місті існує 60 російськомовних шкіл, а українська — лише одна. Є ще українські класи в окремих школах, але їх зарешта закривають, — пояснює Наталя Руденко. — Нещодавно тат і мам наших гімназистів чиновники з міськвню зібтали в актовій залі й провели так званий моніторинг — вивчали думки батьків.

Автономія вишів неможлива без фінансової самостійності

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Навчальні заклади мають самостійно розпоряджатися заробленими коштами. Про це йшлося під час засідання профільного Комітету Верховної Ради України, присвяченого підготовці проекту закону № 1187-2 «Про вищу освіту» до другого читання та обговоренню внесених поправок.

Документ запроваджує низку новацій — зокрема, встановлює рівні на ступені освіти відповідно до Національної рамки кваліфікацій, ліквідує рівні акредитацій вишів, передбачає появу Національного агентства з якості вищої освіти та незалежних установ оцінювання й забезпечення цієї якості, запроваджує академічний та перший науковий ступінь — доктор філософії, розширює автономію навчальних закладів.

Остання просто неможлива без фінансової самостійності, наголосила

голова Комітету Верховної Ради з питань науки і освіти Лілія Гриневич. «Народні депутати внесли понад 900 пропозицій та поправок до законопроекту, прийнятого у першому читанні, — підсумувала вона. — Важливо дотриматись основних ідей, які закладені в цьому документі. Це — автономія вишів, повна реалізація права громадян на освіту, зв'язок з ринком праці, розвиток науки в університеті».

Варто змінити не лише певні правила гри, а й ставлення до освіти і нау-

ки взагалі. «Не розглядайте вищі як таких собі споживачів державного бюджету, — таке прохання висловив міністр освіти Сергій Квіт. — Освіта в усьому світі розглядається не як галузь, а як основа для всебічного розвитку суспільства. Економіка, яка будується на інноваціях, теж починається з неї».

За його словами, в законі є кілька ключових питань, до яких належить можливість вишів розпоряджатися заробленими коштами. «Зокрема, це статус спецфонду, — уточнив Сергій Квіт. — Це не бюджетні кошти — щодо цього в нас є експертні висновки. Не може бути автономії вишу, якщо немає фінансової автономії, організаційної та академічної. Автономія вишу — це ключовий момент, і ми

повинні поставитися до цього дуже серйозно... Якщо ми хочемо мати хороший закон, якщо ми хочемо реформ, це передбачає державні витрати».

Народний депутат України Олег Зарубінський додав, що автономність вишів має бути реальною, а не декларативною. Тому не зайве прописати у законі, що виші можуть «самостійно визначати статті та обсяги витрат власних коштів спеціального фонду державного бюджету».

Опонентом прихильників такої ідеї традиційно є Мінфін. Присутній на засіданні комітету заступник міністра фінансів Володимир Матвійчук нагадав про «бюджетні дірки», які нині лагають абичим — зокрема, маніпулюючи коштами, отриманими від комерційної освітньої ді-

яльності вишів. В іншому разі колективам тих таки університетів доведеться стикнутися з невивплатою зарплат, заявив чиновник. «Наскільки я розумію, нині йдеться про плани з виведення цих коштів з казначейського обслуговування, — зауважив Володимир Матвійчук. — Тут треба приймати загальні рішення. За чинним законодавством це бюджетні кошти, і не може такого бути в державі, що є державне казначейство і є якісь виведені з нього державні кошти. Тим паче я не бачу в законопроекті відповідальності за порушення їх використання».

Щоправда, не прописана й відповідальність держави, яка через Держказначейство позбавляє навчальні заклади можливості розпоряджатися

заробленим. Приміром, Харківському університету Держказначейство винне 8 мільйонів гривень — з літа минулого року, про що розповів Сергій Квіт.

«Нині склалася парадоксальна ситуація, — каже голова комітету, — маючи де-юре кошти на рахунку, де-факто освітяни не можуть їх витратити». А щодо можливих зловживань, то певні запобіжники тут передбачені. Зокрема, згідно з проектом цього закону, кошти спецфонду перебуватимуть на рахунках державних, а не комерційних банків.

Комітет з питань науки і освіти рекомендував проект закону «Про вищу освіту» № 1187-2 до другого читання. За словами Лілії Гриневич, документ має бути ухвалено у червні, ще до завершення сесії.

Ганна СМІЛЯНСЬКА.

Заявили: ви вступали до української школи, але тепер обставини змінилися. Якщо є бажання організувати для сина або дочки навчання мовою Пушкіна та Лермонтова, пишіть заяви. Цікаво, що в місті такий моніторинг провели тільки в нашій школі. Мені розповіли, що зразок заяви про переведення на російську мову навчання було підготовлено заздалегідь...».

За інформацією кримських журналістів, підписали такі папери батьки лише однієї третини гімназистів. «Але тата й мами поступово здаються. Їм обіцяють великі перспективи, — пояснює Наталя Руденко. — У Росії, мовляв, абітурієнтів із Криму приймають просто так. Не потрібно тепер писати ні наше ЗНО, ні російський ЄДІ, склав випускні в школі — і все. Іде шалена пропаганда. Ідьте, мовляв, у Росію, там вам допоможуть матеріально. Московський університет, Санкт-Петербург — усі дороги відкриті, увесь російський

світ біля ваших ніг. Ніхто не розповідає, яке дороге місто Москва і як там вижити зі середньокримськими статками».

У Міністерстві освіти України прокоментували ці обіцянки так: «Хотіли б ми подивитися на кримських абітурієнтів, яких без ЄДІ зарахують на бюджет у престижні російські університети! Не виключено, щоправда, що їх з радістю приймуть не занадто авторитетні ВНЗ Калуги, Рязані, Таганрога та інших провідних світових центрів освіти.

За Перекоп не підеш — ЗНО не пройдеши

Натомість головна освітянка Криму Наталя Гончарова ще в березні бадьоро озвучила три варіанти вступу для випускників АРК. По-перше, школярі можуть скласти єдиний державний іспит (на території Севастополя вже упродовж чотирьох років працюють центри ЄДІ, тепер створять додаткові). Мо-

жуть піти іншим шляхом: скласти вступні іспити у вузах РФ, куди їх зарахують на конкурсній основі з урахуванням середнього балу атестата.

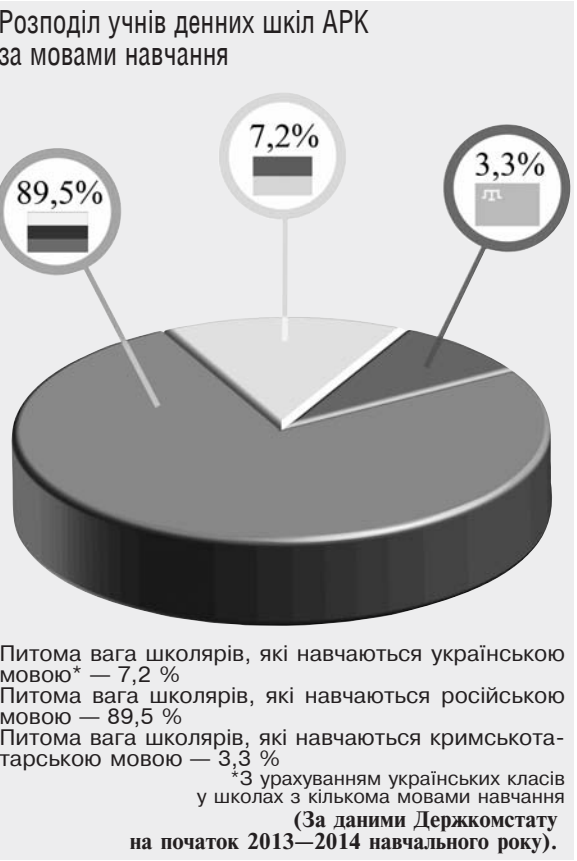
Третій варіант передбачає складання ЗНО — для тих, хто вибере українські виші. Ось тільки на півострові таке тестування проводити не збираються. Занадто вже поспішає окупаційна влада розрубати всі нитки, що зв'язують молоде покоління кримчан з Україною...

Учителі розповідають, що цього року випускникам місцевих шкіл начебто мають видати відразу два атестати — український і російський. У будь-якому разі особливих преференцій абітурієнтам наявність двох «корочок» не дає.

«Скласти ЄДІ та вступити за його результатами до московських або пітерських ВНЗ можуть хіба що діти, які навчалися в Криму за російськими програмами (вони істотно відрізняються від наших). А це тільки Севастополь. Там давно працює російська школа, яка займається за програмами РФ, але вчаться тут діти військовослужбовців і цивільного персоналу ЧФ, — пояснює координатор Громадянської мережі «Опора» Ольга Стрелюк. — Тільки вони й зможуть скласти ЄДІ. За два-три місяці ви зубрити все по-новому не вийде».

Отже, у кожному із запропонованих трьох варіантів вступу є свої «підводні камені». Здати ЄДІ на рівні з однолітками із РФ кримчани не зможуть, а щоб написати ЗНО, їм доведеться виїхати на континентальну Україну. За таких умов випускники ризикують взагалі «пролетіти» із вступом.

Скасування ЗНО — сигнал до повернення неприхованої корупції при зарахуванні до кримських вишів, де вступна кампанія зветься до конкурсу батьківських гаманців. Понад те, як твердять в Міносвіти, видані на окупованій території російські дипломи не

визнає жодна цивілізована країна. Зрештою півострів ризикує стати постачальником дешевої, некваліфікованої робочої сили для окупантів. «Нове покоління просто позбавляють права вибору на гідне життя», — підсумовує Ольга Стрелюк.

— На дітей чинять тиск психологічно! — переживає батько 11-класниці 29-ї Севастопольської школи і просить не називати її імені. — По-перше, усіх прийшли централізовано фотографувати на російський паспорт. Моя донька сказала, що в неї уже є один (у 16 років одержала документ із «тризубом»), а надалі всі питання вирішуватиме разом з батьками. Потім директор школи зажадала від усіх випускників повідомити, куди, до якого ВНЗ вони збираються вступати. Моя написала, що до українського. Знову пішли коментарі від учителів: мовляв, навіщо це робити, коли ми вже в Росії.

На сімейній раді вирішили, що ЗНО дівчинка все-таки складатиме, причому вже під час вступу до вишу. Таку можливість обіцяє надати кримським ви-

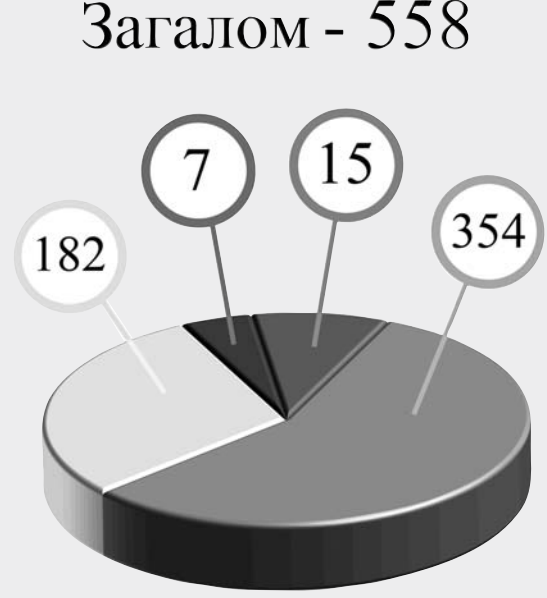
пускникам українське Міністерство освіти. «Побоюємося, що коли вона виїде на материк раніше, то назад її вже можуть не впустити, — пояснює батько. — Я військовослужбовець, із дружиною і молодшою дочкою виїхав у Херсон. Старша залишилася доучитися в АРК. Одна. Раз на два тижні до неї приїжджає моя теща — провідати».

Дівчинка закінчує російськомовну школу, де українська вивчалася за додаткову платню як факультатив. Через кілька тижнів після так званого референдуму про статус півострова факультатив закрили.

Після анексії Криму не уникли змін навіть уроки фізичного виховання, з гіркотою каже Наталя Руденко. Російський прапор над українською гімназією в Сімферополі вивішувати не поспішають, зате суворого ідеологічного «зачищення» зазнав спортзал. Портрети Віталія Кличка і Василя Вірастюка, які висіли там, уже зняли. Хочуть зітерти ластиком будь-яке нагадування про Україну.

Ганна ЛУКАНСЬКА.
Інфографіка Євгена ХИЛІ.

Структура денних загальноосвітніх закладів Криму* за мовами навчання

*За винятком м. Севастополя (За даними Держкомстату на початок 2013—2014 навчального року).

ВІСТІ З ДНІПРОПЕТРОВЩИНИ

Бібліотеки розбагатіли на книги

Понад вісім тисяч видань поповнили фонди публічних бібліотек Дніпропетровщини в рамках державної програми «Українська книга». А всього з 1997 року область отримала майже 60 тисяч примірників на загальну суму близько трьох мільйонів гривень. Сьогодні для 674 бібліотек регіону ця програма є практично єдиним джерелом поповнення фондів. Як розповіли в департаменті культури, туризму, національностей і релігій ОДА, серед нинішніх надходжень — художні твори

українських і зарубіжних авторів, енциклопедичні та наукові видання, література для дітей і юнацтва.

Список представлений як творами класиків — Павла Загребельного, Тараса Шевченка, Джека Лондона, П'єра Бомарше, так і збірниками сучасних письменників — Людмили Улицької, Андрія Куркова, Лади Лузіної, зазначають у департаменті. Цікавими для читачів будуть історичні дослідження: «Історія в особах», «Зруйновані храми та монастирі», атлас «Шляхами Великого Кобзаря».

Особливим подарунком для юних читачів стануть книги з яскравими ілюстраціями:

«Пригоди маленької мурахи», «Допитливо-малюку цікаві речі» та інші.

Змінювати умови застосування російської мови не планують

Усі школи з російською мовою викладання на Дніпропетровщині працюють у звичайному режимі. Переведення 60 тисяч учнів 95 закладів на державну мову не планується. Про це повідомили в департаменті освіти та науки облдержадміністрації. Також у регіоні працює 25 шкіл із двомовною системою викладання, сімнадцять — з поглибленим

вивченням англійської мови для 6,5 тисяч учнів. Загалом в області налічується 1017 шкіл, де вчаться майже триста тисяч дітей.

Поважати літературу навчать відеоролики

Дніпропетровських школярів заохочуватимуть до читання за допомогою рекламних відеороликів. Для цього понад півсотні вчителів обласних шкіл уже відвідали майстер-клас з їх створення.

Учителі прослухали лекцію про історію походження таких роликів — буктрейлерів — і одержали можливість самостійно ство-

рювати відеопрезентації. Як повідомили «Голосу України» у департаменті освіти та науки ОДА, методики створення медіа-презентацій книг педагоги впроваджуватимуть у навчальний процес.

— Для створення буктрейлера потрібно від двох до чотирьох учасників, — підкреслили у відомстві. — У ході їх створення між школярами розподілятимуться обов'язки сценаристів, відео- і звукорежисерів. Діти зможуть створювати рекламні ролики до улюблених книг, у такий спосіб популяризувати літературу серед своїх однолітків.

Володимир РИБАЛЬЧЕНКО.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...автобуси нема чим заправляти

Діти з глибинки на уроки до сусідніх сіл дістаються або пішки, або на батьківському транспорті. Від родин з Білозерського, Цюрупинського та Голлопристанського районів області вже ринув потік скарг, з якими розбирається департамент освіти і науки Херсонської ОДА.

«Шкільні автобуси нема чим заправляти. Кілька фірм — переможців тендерів, з якими уклали угоди на постачання бензину у 2014-му, відмовилися від виконання своїх зобов'язань, оскільки у договорах зафіксовані ціни паливно-мастильних матеріалів станом на початок року, а відтоді їх вартість зросла на третину, — пояснив директор департаменту Андрій Яценко. — У нас немає іншого виходу, окрім як проводити нові тендери, зазначаючи в умовах інші ціни. Поки ці процедури завершаться, рекомендуємо сільським головам та директорам закладів шукати з-поміж фермерів та підприємців спонсорів, котрі могли б надати кошти або паливо для шкільних автобусів».

Через подорожчання пального на 15—20 % зросла також вартість квитків на приміські автобусні рейси, які обслуговують приватні перевізники у Каховському та Бериславському районах. А в Новій Каховці на день узагалі зупинилися всі маршрутки — у місцевого комунального підприємства «Автоцентр» забракло грошей їх заправити. Перевізники скаржаться, що бюджетні дотації на перевезення пільговиків катастрофічно відстали від фактичної вартості проїзду.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

...«Ерделівські читання» знову зібрали митців

Щорічну міжнародну науково-практичну конференцію «Ерделівські читання» відкрито в Ужгороді. В її роботі беруть участь відомі діячі культури з усієї України та з-за кордону. Відкриваючи конференцію, ректор Закарпатського художнього інституту Іван Небесник зазначив, що попри неспокійну ситуацію в Україні було вирішено провести «Ерделівські читання». Учасники заходу працюють у секціях культурології, дизайну, педагогіки.

— Закарпаття має вражаючу мистецько-художню спадщину. У нас є потужна художня школа, визнані митці, молоді таланти. На часі — відкриття в краї академії мистецтв. Маю надію, що це скоро відбудеться, — запевнив учасників перший заступник голови ОДА Андрій Сербайло (на знімку).

Василь НИТКА.
Ужгород.
Фото прес-центру ОДА.

Тривалість життя людей
у всьому світі зросла —
ВООЗ

Благодійну допомогу від Рівненського фонду «Волинь Європейська» —
діагностичне та лікувальне обладнання, меблі, білизну — отримала Рівненська
міська дитяча лікарня, повідомляє наш власкор Олександра Юркова

Тетяна БАХТІАРОВА: «Виробництво доступних ліків можливе лише за підтримки держави»

За даними статистики, за останніх 10 років
питома вага національних виробників лікарських
засобів у загальному обсязі фармацевтичного ринку
України в доларовому еквіваленті зменшилася май-
же вдвічі і становить нині менш як 30 відсотків.
Кількість зареєстрованих зарубіжних лікарських
препаратів сьогодні вдвічі перевищує аналогічний
показник для ліків вітчизняного виробництва. У се-
редньому вартість однієї упаковки, що імпорту-
ється, в п'ять разів вище вітчизняного препарату.
До того ж на одній із нещодавніх прес-конференцій
міністр охорони здоров'я України Олег Мусій
спрогнозував подальше підвищення цін на, без пере-
більшення, стратегічний для будь-якої нації про-
дукт приблизно на 60 відсотків, що зробить його
ще більш недоступним для багатьох хворих. То як
бути? Чи можливо розв'язати, без сумніву, най-
важчу проблему і як швидко? Чи здатні наші фар-

макологи й виробники лікарських засобів, для початку хоча б частково, зменшити за-
лежність країни та її громадян від імпорту ліків? Пошук відповідей на ці запитан-
ня привів кореспондента «Голосу України» до директора Державної установи «Инсти-
тут фармакології і токсикології Національної академії медичних наук України», док-
тора медичних наук Тетяни БАХТІАРОВОЇ.

Пріоритет —
створення
препаратів
для протидії
найнебезпечнішим
захворюванням

— Тетяно Анатоліївно,
наскільки я розумію, ваш
інститут — один із провід-
них наукових фармаколо-
гічних центрів України, і
його місія саме й полягає в
розробці лікарських препа-
ратів?

— Звісно. Ми здійсню-
ємо фундаментальні й
прикладні дослідження,
пов'язані з розробкою
(від молекули до готового
продукту) й впроваджен-
ням у виробництво інно-
ваційних лікарських засо-
бів. Серед основних на-
прямів досліджень пере-
дусім ті, які передбачають
створення ліків для про-
тидії найнебезпечнішим
захворюванням, що ха-
рактеризуються в нашій
країні високим рівнем ін-
валідазації та смертності.
Це насамперед роботи в
області онкофармаколо-
гії, зокрема дослідження
зі створення протипух-
линних препаратів. Серед
розробок інституту, на-
приклад, оригінальний
препарат «Хлофіден», що
не поступається за актив-
ністю «Циклофосфамі-
ду», але є менш токсич-
ним (він м'якше діє на
систему кровообігу та інші
активно проліфе-
рируючі тканини), препа-
рати «Мебіфон» (випус-
кається ВАТ «Фармак»),
«Бротеофін» і низка ін-
ших, що перебувають на
різних етапах впровад-
ження.

Серед пріоритетних
напрямів також слід за-
значити вишукування но-
вих засобів лікування
ішемічної хвороби серця
та артеріальної гіпертен-
зії, ненаркотичних аналь-
гетиків, протимікробних
засобів і низки інших.
Зокрема, за принципом
«від ідеї до практичного
впровадження» було
створено композиції «Ві-
там» та «Есмін». Їх випус-
кає АТ «Київський віта-
мінний завод». Перелік

перспективних розробок
інституту можна продов-
жувати.

— Сьогодні в багатьох
на слуху, і не тільки, ска-
жімо, в медиків і хіміків,
нанотехнологія...

— Щоб читачам було
зрозуміліше, зауважу, що
термін «нано» означає
щось мізерно мале. Базо-
вані на «нано» технології
оперують величинами від
1 до 100 нм. Ідея засто-
сування наночасток для
підвищення ефективності
засобів діагностики і те-
рапії заснована на тому
факті, що речовини в на-
ноформі мають власти-
вості, відмінні від власти-
востей речовин у макро-
дисперсній формі. Наш
інститут був піонером в
області нанотехнології й
залишається серед пер-
шопрохідників. Створені
з використанням цього
підходу препарати вже
перебувають, як ми вис-
ловлюємося, «на полиці».
Один із них — «Ліпін»,
що є першим у світі про-
мислово освоєним препа-
ратом на основі ліпосом.
Використання цих штуч-
но отримуваних часток
як носіїв фізіологічно ак-
тивних речовин заверши-
лося також впроваджен-
ням у медичну практику
гепатопротектора «Ліо-
лів», препарату «Ліпофла-
вон», що має широкий
спектр фармакологічної
активності. У цих лікар-
ських засобах кінцевий
ефект є результатом ком-
бінованої дії ліпосом і
відповідно «Антраля» і
«Кварцетіна». До речі,
«Антраль» — також наша
розробка, його виробляє
ВАТ «Фармак».

— І скільки препаратів
інститут може записати у
свій актив за роки неза-
лежності України?

— Понад 10 тільки ін-
новаційних ліків. Але
треба мати на увазі, що
наша установа здійснює
інтенсивні дослідження
препаратів-генериків, а
також дослідження в об-
ласті лікарської токсико-
логії.

— Останнє на предмет
гранично можливої безпе-
ки ліків?

— Авжеж. Ви точно
розставили у своєму пи-

танні акценти. Адже без-
печних ліків справді не-
має. І створити їх на 100
відсотків нешкідливими
поки що не вдається ні-
кому. У цій ситуації пра-
во на життя й викорис-
тання повинні мати ті,
які спричиняють якнай-
менше побічних реакцій.
Якщо ж казати про на-
прямок нашої роботи у
сфері лікарської токсико-
логії, то, поряд із тради-
ційним дослідженням
нешкідливості нових лі-
карських препаратів від-
повідно до вимог належ-
ної лабораторної практи-
ки (GLP), наші вишуку-
вання присвячені вив-
ченню маловідомих ас-
пектів токсичної дії вже
відомих лікарських засо-
бів і проблемам вікової
токсикології.

— Чи має інститут
можливість і право залу-
чати для проведення розро-
бок інвестиційні кошти?

— Обмежень у цьому
плані немає. В інституті
є право виконувати дос-
лідження за договорами.
У нього доволі великі
можливості, база й дос-
від. Є також зацікавле-
ність у співробітництві,
зокрема вітчизняних ви-
робників. Але найчастіше
ім потрібен уже готовий
продукт, виведення якого
на ринок спричиняє міні-
мум ризиків і витрат. На
жаль, щодо інноваційних
препаратів інститут не
має можливості оплати-
ти, наприклад, вартість
експертизи і проведення
клінічних випробувань.
Вітчизняні виробники та-
кож не мають достатньо
коштів, які вони могли б
вкласти в ризиковані
проекти. Проте деякі ви-
робники починають розу-
міти, що без інвестицій у
розвиток фармакологіч-
ної науки майбутнього
немає.

Без інвестицій
у науку
майбутнього немає

— Ви назвали кількість
препаратів, розроблених
тільки вашим інститутом.
Але є ж ще й хімічні нау-
кові установи НАНУ, інші
дослідницькі центри. Чо-
му ж виникла в Україні

така, м'яко кажучи, неп-
роста ситуація з ліками?
Чому настільки мала пи-
тома вага препаратів віт-
чизняного виробництва й
відповідно велика наша
залежність від імпорту?
Чому наявні перспективні
розробки, про які говори-
ли, зокрема, і ви, широко
не впроваджуються у ви-
робництво?

— Для ефективного
впровадження повинно
бути щонайменше дві за-
цікавлені сторони: вчені
та виробники. Розробка
будь-якого інноваційного
лікарського засобу —
процес витратний як у
фінансовому, так і в ча-
совому аспекті: він
потребує понад мільярд
доларів капіталовкладень
і займає від семи до оди-
надцяти років. Крім того,
це досить ризикований
процес. За даними ста-
тистики, з десяти препа-
ратів, що успішно прой-
шли клінічні випробу-
вання, лише один отри-
мує право на застосуван-
ня, а з 10 схвалених ком-
петентними органами —
тільки один посідає міц-
не місце на ринку. Відсі-
ювання, на жаль, дуже
велике. Тому в наших
умовах без будь-яких
преференцій з боку дер-
жави для виробників
майбутніх інноваційних
препаратів компанії не
дуже активно на це
йдуть. Позитивні зру-
шення можливі за умови
живання ефективних за-
ходів з боку держави. Не-
обхідна розробка кон-
кретних програм розви-
тку фармацевтичної га-
лузі. Безумовно, тут мають
бути задіяні всі доступні
механізми. Як на законо-
давчому рівні, так і у фін-
ансовій сфері. Потрібно
також думати про те, як
надалі заводувувати зов-
нішні ринки, конкурен-
ція на яких надзвичайно
жорстка.

Кому відповідати
за розвиток
фармакологічної
галузі?

— Наскільки реальною
та економічно доцільною
може бути розробка в на-
шій країні й реалізація
програми імпортозаміщен-
ня у фармації?

— Розмови про таку
програму тривають уже
кілька років. Але все це
поки що на віртуальному
рівні. На мій погляд, роз-
робляти особливу програ-
му немає рації. Можна
просто скласти перспек-
тивну номенклатуру пре-
паратів, які можуть ви-
роблятися нашою про-
мисловістю й потрібні
охорони здоров'я. І поду-
мати про те, як створити
оптимальні умови для ве-
дення бізнесу для наших
фармацевтичних підпри-
ємств. Знову-таки маю на
увазі певні преференції
розроблювачам і вироб-
никам інноваційних пре-
паратів. Наприклад, у Ка-
захстані діє програма, що
спрямована саме на під-
тримку й розвиток фар-
мацевтичного сектору та
інноваційних розробок,
чого, на жаль, у нас не
було ніколи.

Важливим моментом є
й те, хто відповідає за
розвиток фармацевтичної
галузі. Сьогодні це МОЗ
України. Чи правильно
це? Міністерство повин-
но бути соціальним за-
мовником, диктувати
правила гри у сфері обо-
роту лікарських засобів,
допуску їх на ринок,
ефективного застосуван-
ня, але жодною мірою не
розглядати питання роз-
витку фармацевтичної
промисловості. Вітчизня-
ні виробники готові до
діалогу й освоєння необ-
хідної для охорони здо-
ров'я номенклатури, але
під певні гарантії з боку

держави, наприклад, у
вигляді держзамовлення.

— А проблема відсут-
ності власних субстанцій,
що, наскільки відомо, у на-
шій країні доволі гостра?

— В Україні збереглися
потужні наукові школи в
області хімії, розвинена
хімічна промисловість.
Однак постає питання,
наскільки ресинтезовані в
Україні субстанції будуть
конкурентоспроможні з
тими, які надходять із
Китаю, Індії та інших
країн, де їхнє виробниц-
тво вже здійснюється у
світових масштабах. І все-
таки нам потрібно думати
про розвиток сировинної
базы для виробництва ос-
новних лікарських засо-
бів, орієнтованої не тіль-
ки на внутрішній, а й на
зовнішні ринки. Без цьо-
го залежність від імпорту
подолати навряд чи вда-
ється.

— І це найважливіше,
що необхідно сьогодні?

— Я б сказала, що це
одна із проблем. Надзви-
чайно важливі й актуаль-
ні капіталовкладення в
модернізацію матеріаль-
но-технічної бази для на-
укових досліджень. Вели-
ких інвестицій потребу-
ють біоаналітичні дослід-
ження, роль яких зростає
в усьому світі: саме на
них припадає до 30 від-
сотків вартості розробки
нових лікарських засобів.
Необхідні вкладення в
дослідження і створення
виробництв вакцин і
продуктів біотехнології.
До того ж чималі. Але це
виправдано, тому що
сприятиме не тільки роз-
в'язанню проблеми за-
безпечення потреб охоро-
ни здоров'я України в
якісних вітчизняних пре-
паратах, а й підвищить
конкурентоспроможність
вітчизняної продукції на
світовому ринку.

Бесіду вів
Віктор ЧАМАРА.

АКТУАЛЬНО

45 відсотків хворих на гіпертонію не підозрюють про свою недугу

За даними ВООЗ, низь-
ка фізична активність є
одним із головних чинників
ризiku смертності від гі-
пертонії.

Крім того, на розвиток
серцево-судинних захво-
рювань істотно впливає
раціон харчування. Пере-
їдання, меню, насичене
жирами, холестерином, в
якому бракує фруктів,
овочів і риби, може
сприяти виникненню
атеросклерозу та ішеміч-
ної хвороби серця. А ще
важливо не пересолити:
кількість харчової солі
для дорослої людини на
день не повинна переви-
щувати 5 грамів.

Отто Стойка, голов-
ний лікар Київського
міського центру здо-
ров'я, рекомендує мати

вдома тонометр і щоран-
ку, як чищення зубів,
взяти за правило вимірю-
вати тиск. «Якщо кожен

контролюватиме свій
тиск незалежно від віку,
кількість людей із факто-
ром ризику гіпертонії
значно зменшиться», —
наголошує він.

Василь Нетяженко,
головний позаштатний
терапевт МОЗ України
каже: події, що нині від-
буваються в країні, без
сумніву, впливають на
стан здоров'я. Життя в
постійному стані стресу
рано чи пізно дається
взнаки. Також чиновник
повідомив, що дію пілот-
ного проекту, за яким
регулюються ціни на лі-
ки для гіпертоніків, у
2014 році буде продовже-
но. Мовляв, найближчим
часом влада має виділити
135 мільйонів гривень.
Юлія КІНЗЕРСЬКА.

«Золото» для «Меркурія»

У Запоріжжі відбулася фінальна частина XIII чемпіонату України з футболу серед ВНЗ. Інформаційну підтримку змаганням надає «Голос України».

Змагалися команди «Тернопіль-Педуніверситет», «Спортлідер+ — К-ПНУ» (Кам'янець-Подільський), СК «КНТЕУ-Меркурій» (Київ) та «КПУ-Спартак» (Запоріжжя).

Результати півфіналів: СК «КНТЕУ-Меркурій» — «Тернопіль-Педуніверситет». 1:0, «КПУ-Спартак» — «Спортлідер+ — К-ПНУ». 0:0 (пенальті — 5:3). Обидва матчі проводилися на стадіоні «Титан».

А наступного дня нагороді чемпіонату розігрувалися на стадіоні «Торпедо». Там усі присутні на арені вшанували пам'ять Валерія Лобановського хвилиною мовчання. До речі, саме на цьому стадіоні великий тренер провів останню у своєму житті гру.

Матч за бронзові медалі «Тернопіль-Педуніверситет» — «Спортлідер+ — К-ПНУ». 3:0. Запеклим

виявився фінал між киянами і запоріжцями. Господарі стадіону вели у рахунку, але киянам вдалося відігратися — 2:2. Отже, переможця визначали за допомогою серії післяматчевих пенальті. Влучними виявилися гравці СК «КНТЕУ-Меркурій» — 5:4. Кияни — чемпіони! «Срібло» у запоріжців.

По завершенні фінального матчу відбуло-

ся нагородження команд і найкращих гравців турніру, які були визначені оргкомітетом змагань: «Тернопіль-Педуніверситет» — Ігор Курило, «Спортлідер+ — К-ПНУ» — Сергій Чернобай, СК «КНТЕУ-Меркурій» — Василь Литвиненко, «КПУ-Спартак» — Олексій Яловенко.

Усі команди отримали пам'ятні призи,

дипломи та кубки. Нагородження проводили: заступник голови Комітету професійного футболу ФФУ Віктор Дердо, президент Всеукраїнської футбольної асоціації студентів (ВФАС) Олег Первушкін (на знімку) і головний тренер студентської національної збірної України Володимир Лозинський.

Учасників змагань привітали також голова Запорізького обласного відділення НОК України Володимир Лобанов та ректор запорізького Класичного приватного університету Віктор Огаренко. Останньому було висловлено щирі подяку за допомогу в організації фінальних змагань.

Фото
ВФАС.

Вдалий заплив атомників

25 медалей привезла команда ДП «НАЕК «Енергоатом» (на знімку) з польського міста Стальова Воля, де проходив відкритий Кубок Польщі з плавання серед ветеранів серії MASTERS. Рівненську АЕС у команді представляли чотири спортсмени. Олександр Савчук виборов шість золотих медалей, Євгеній Зайчик — п'ять золотих і одну срібну, Назар Усаченко — по одній золотій та бронзовій, Оксана Казімірська — срібну медаль.

Фото
Івanni КОВБ.

Тренерські призначення

Футбол. Ми вже обговорили призначення на посаду тренера київського «Динамо» Сергія Реброва. Слідом за киянами розібралися з наставником і в Харкові. Виконувача обов'язків тренера «Металіста» Ігоря Рахаєва по завершенні сезону призначили на цю посаду на постійній основі.

Таке рішення доведено до відома команди після матчу з полтавською «Ворсклою», і його зустріли бурхливими оплесками. Зазначимо, що Рахаєв у свій дебютний сезон привів команду до бронзових медалей.

А президент «Дніпра» Ігор Коломойський вважає, що іспанський тренер Гуанде Рамос потрібен дніпропетровському клубу. І запропонував іспанському фахівцеві новий контракт. Рамос узяв паузу в перемовинах і дасть відповідь найближчим часом.

Сталися знакові призначення і в знаменитих європейських клубах. Луї ван Гал, котрий очолює збірну Нідерландів, по завершенні чемпіонату світу в Бразилії розпочне роботу в англійському «Манчестер Юнайтед». Йому босами клубу вже виділено 150 мільйонів фунтів на перебудову команди. Керівництво манкуніанців поставило перед нідерландським фахівцем завдання стати чемпіоном Англії.

Каталонська «Барселона» офіційно оголосила про те, що новим головним наставником буде Луїс Енріке, котрий очолював «Сельту». Фахівець прийняв пропозицію, зроблену йому спортивним директором каталонців Антоні Субісарретою, і погодився укласти контракт на два роки. Колись Луїс Енріке захищав кольори «Барселони» як футболіст, а потім успішно працював з її дублюючим складом.

Лише результати

Футбол. Першість країни. Перша ліга. 28-й тур. «Суми» — «Динамо-2» (Київ). 0:4. «Полтава» — «Титан» (Армянськ). 3:1. «Десна» (Чернігів) — «Зірка» (Кіровоград). 2:4. «Олімпік» (Донецьк) — «Авангард» (Краматорськ). 1:3. «Сталь» (Алчевськ) — «Нафтовик» (Охтирка). 2:2. «Буковина» (Чернівці) — «Миколаїв». 2:0. «Ужгород» (Головківка) — «Геліос» (Харків). 3:1. «Нива» (Тернопіль) — «Олександрія». 2:4. «Олімпік» — 55 очок, «Олександрія» — 48, «Сталь» — 44, «Полтава», «Зірка» — по 42, «Десна» — 41, «Нива», «Ужгород» — по 38, «Нафтовик» — 37, «Буковина» — 36, «Суми» — 35, «Титан» — 34, «Геліос» — 32, «Авангард», «Миколаїв» — по 31, «Динамо-2» — 28.

ОГОЛОШЕННЯ

**Ліквідатор
ТОВ "СТІОМІ-Холдінг"**
(код ЄДРПОУ 32827667)
Завора О.І. проводить конкурс з визначення організатора аукціону з продажу майна ТОВ "СТІОМІ-Холдінг". Переможця конкурсу буде визначено за такими критеріями:

1. Наявність в установчих документах особи положення про право проводити торги;

2. Наявність ліцензії на проведення торгів;

3. Досвід проведення аукціонів не менше ніж три роки;

4. Запропонована найменша сума винагороди за послуги з проведення аукціону.

Заяви на участь в конкурсній та документи, що підтверджують відповідність зазначеним вище критеріям, можуть бути подані за адресою: 02167, м.Київ, вул.Милославська, 41/15, кв.123.

Заяви приймаються до **06.06.2014**. Інформацію щодо конкурсу можна отримати за телефоном 067 327 05 19.

29.04.2014 припинено дію довіреності, виданої 01.11.2013 директору відокремленого підрозділу "Північна електроенергетична система" державного підприємства "Національна енергетична компанія "Укренерго" Позігуну Михайлу Петровичу, посвідченої приватним нотаріусом Київського міського нотаріального округу Суперфіном Б.М., зареєстрованої в реєстрі за номером 2538, надрукованої на бланку нотаріальних документів серія ВТО, номер 421835.

ПАТ "ХДІ страхування"
повідомляє, що договори страхування ОСЦПВВНТЗ

АС/9723253-9723254 є недійсними у зв'язку з втратою.

ПАТ "ХДІ страхування" не несе відповідальності за цими полісами і страхове відшкодування не виплачує.

Втрачену будівельну ліцензію серія АВ № 589427 від 27 липня 2011 р., дійсну до 27 липня 2014 р., наказ № 13 від 27 липня 2011 р., на ТОВ "ГДП Укрбудпромсервіс", вважати не дійсною.

Сьогодні в Україні дощі з грозами в західних областях, крім Закарпатської, а також в Одеській області й у Криму. На решті території — без опадів. Денна температура повітря на заході — 23—28 градусів тепла, на півночі — 27—29, у центральних областях — 25—27, на сході — 26—29. Уночі — 13—16 градусів. Вітер східний, південно-східний, 3—10 м/сек.

■ **1923.** Укрдержплан ухвалив пропозицію Одеської економнаради про утворення в Одесі вільної гавані, що мала покращити торговельні зв'язки із закордоном та сприяти розвитку місцевої промисловості.
■ **1929.** Народився Еммануїл Мисько — український скульптор, заслужений діяч мистецтв, народний художник УРСР, професор.
■ **1955.** Нафтоналивний флот Чорноморського басейну поповнився новим великотоннажним танкером «Самарканд» (Одеса).
■ **1972.** Пішов із життя Федір Белянкін — український вчений у галузі міцності матеріалів та інженерних конструкцій, академік АН УРСР.

У НОМЕР

Про її мужність
ходять легенди

У селі Берестяне Ківерцівського району відкрито пам'ятник німкені Ельзі-Ользі Шнетінберт-Міцевич, яка в роки війни врятувала від смерті 200 односельчан. Восени 1943 року батальйон есесівців і майже тисяча власівців оточили Берестяни, щоби знищити жителів села за підтримку партизанів, які діяли в довколишніх лісах. Вони зігнали двісті селян у клуню з наміром спалити їх живцем. І тоді за своїх земляків заступилася Ельза-Ольга Шнетінберт-Міцевич. Вона вступила в переговори з карателями і зуміла вмовити їх не чинити розправи. Так 21 листопада 1943 року став другим днем народження для врятованих мужньою жінкою людей. Наче в подяку за це Бог подарував їй довге життя. Прожила Ельза-Ольга Шнетінберт-Міцевич 95 років і померла в 1969-му.

Довгий час на її могилі стояв лише невеличкий дубовий хрест. І ось цими днями за кошти місцевої громади і фінансової підтримки редакції обласної газети «Волинь-нова» на могилі рятівниці встановили кам'яний пам'ятник. Щоб ця подія відбулася, чимало зусиль доклали місцевий краєзнавець Микола Подзюбанчук.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

Колектив бореться
за своє майбутнє

Працівники Житомирського лікєро-горілчаного заводу знову не пустили на підприємство директора, призначеного Державним управлінням справами. Як зазначив заступник директора ЛГЗ Роман Ткачук, члени колективу поїхали в Київ обстоювати свої права, тож новопризначений керівник вирішив, що йому вдасться потрапити на підприємство. Головна претензія до нього полягає в тому, що він належить до тієї команди, яка два роки тому загнала завод у боргову яму в 32 мільйони гривень. Тут також побоюються, що в них можуть викрасти їхні торгові марки. А зрештою довести виробництво до ручки і продати за безцінь.

Занепокоєння ситуацією, що склалася навколо заводу, висловила регіональна рада підприємців. Враховуючи те, що ЛГЗ є одним з найбільших державних підприємств Житомирської області, нам незрозуміла позиція уряду, йдеться у листі підприємців до керівництва області та міста. Завод останніми роками модернізував обладнання, вклав значні кошти в підвищення кваліфікаційного рівня працівників. Підприємці просять повернути на посаду гендиректора колишнього керівника, призначення керівництва проводити після президентських виборів на загальних зборах колективу. А ще — не допустити приватизації заводу, який є єдиним в Україні державним підприємством цієї галузі.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Художники помандрували європейськими містами

Виставкою художніх творів «Мандрівка містами Європи» відзначили День Європи в Кіровограді.

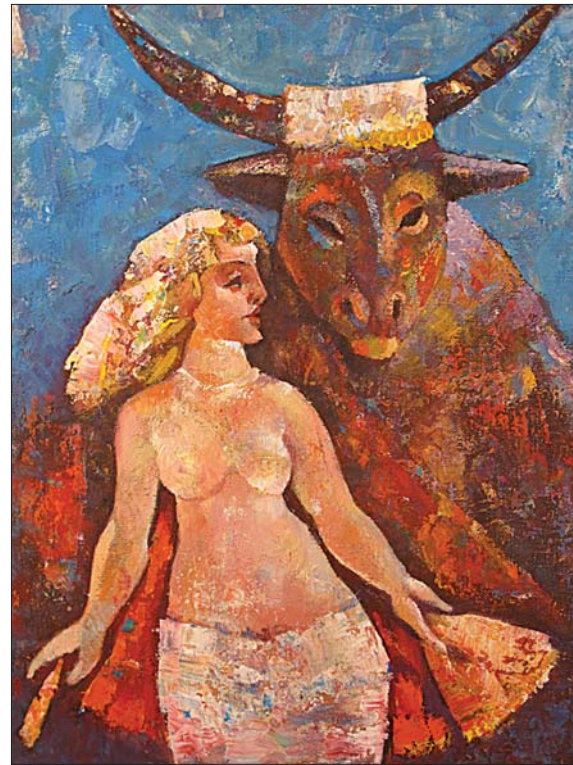
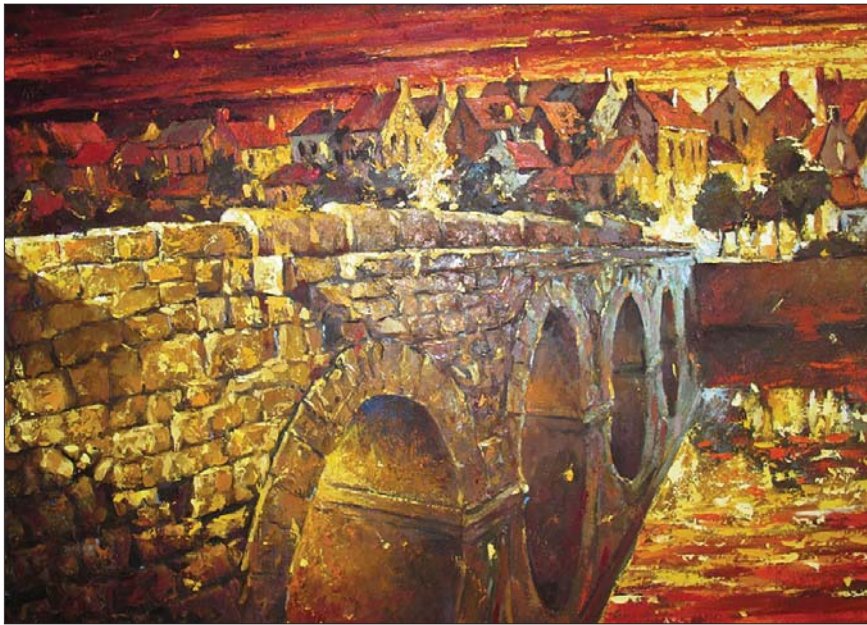
Основу експозиції складають твори одесита Сергія Дриги. Переважно уявні пейзажі живописця поєднують у собі

дуже впізнавані елементи архітектури Кракова, Венеції, Антверпена, Брюгге...

Тонким ліризмом пронизана робота «Святі міста Флоренції» народного художника України, голови Одеської обласної організації Національної

спілки художників України Анатолія Горбенка.

Своєрідною трактовкою одного з найулюбленіших сюжетів світового мистецтва відзначається «Викрадення Європи» народного художника України, голови Кіровоградської об-

ласної організації НСХУ Михайла Надєждина.

Окремим блоком представлено живописні та графічні твори кіровоградського художника Ростислава Климишина з краєвидами Болгарії — країни, чії мрії повернутися до європейського дому не знищили ні Османська

імперія, ні радянська ідеологія.

Володимир МОРОЗ,
науковий співробітник
Обласного художнього музею;
Петро МЕЛІБНИК.

На знімках: «Європа» кіровоградця Ігоря Смичека (вгорі); «Оksamитова тиша» одесита Сергія Дриги. Фоторепродукції надані музеєм.

У «тролейбусі щастя» можна підзарядитися

У Тернополі за маршрутом №11 курсує «тролейбус щастя». Для цього виділили найкращу і найновішу машину. Тролейбус прикрашений повітряними кульками, виробами ручної роботи, малюнками, цитатами про щастя, уривками з дитячих творів, всередині лунає музика... Якщо поталанить, можна почути і живу музику та послухати пісні у виконанні студентів інституту мистецтв Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка, бо їхній концерт розрахований лише на одне коло у «тролейбусі щастя» на день.

Ідея «ошасливити» маршрут належить майбутньому педагогу, магістру факультету іноземних мов університету Оксана Брикайло. Дівчина вважає, що під тягарем ниніш-

ніх політичних подій, економічних негараздів люди ходять похмурі, невдоволені життям. Тому й вирішила підняти землякам нас-

трій і створити музей щастя. Тролейбус — перший етап цього задуму.

Між іншим, Оксана Брикайло — одна з

переможців конкурсу студентських проєктів, який міська рада проводить разом з педагогічним університетом та громадською

ініціативою «Громада міста».

Найкращі ідеї місцева влада допомагає втілити у життя. Пасажири, яким пощастило вранці їхати на роботу «тролейбусом щастя», кажуть, що отримують заряд позитивної енергії на весь день і мимоволі передають її колегам. Зрештою, і посеред дня чи ввечері шматочок щастя нікому не завадить...

Любов ЛЕВИЦЬКА.
Тернопільська область.

Фото з офіційного сайту КП «Тернопіль Електротранс».

Над номером працювали: Сергій ДЕМСЬКИЙ, Олександр СУСЛЕНКО, Олена ГОРБУНОВА.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
- Рукописів не повертаємо.
- Лістування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси та передплатна ціна на 2014 рік

Для фізичних осіб:
40224 — 12 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 10 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).

Для підприємств і організацій:
60955 — 35 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 100000.

Друк:
ТОВ «Мєга-Поліграф»,
04073 м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14,
тел. (044) 581-68-15
www.mega-polygraf.kiev.ua

Зам. 35503

Макет, верстка —
редакція газети
«Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

